

Technická univerzita v Liberci

Hospodářská fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2001

Marek Rada

Technická univerzita v Liberci

Hospodářská fakulta

Studijní program : 6208 - Ekonomika a management

Studijní obor : Podniková ekonomika

Úvěry nabízené občanům vybranou obchodní bankou

**Loans offered to the general public by a commercial
bank chosen by me**

HF – PE – BP – KFÚ – 2001 11

Marek Rada

Vedoucí práce : Ing. Helena Jáčová, katedra financí a účetnictví

Konzultant : Ing. Karel Pitro, Komerční banka

Počet stran : 56

Počet příloh : 26

Datum odevzdání : 25.5. 2001

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Hospodářská fakulta

Katedra financí a účetnictví

Akademický rok: 2000/2001

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

pro

Marka Radu

obor č. 6208 R

Podniková ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona č. 111 / 1998 Sb. o vysokých školách a navazujících předpisů určuje tuto bakalářskou práci:

Název tématu:

Úvěry nabízené občanům vybranou obchodní bankou

Pokyny pro vypracování:

1. Činnost obchodních bank a jejich význam pro národní hospodářství
2. Definice úvěru, typy úvěrů, funkce úvěrů ve financování firem
3. Charakteristika vybrané banky, její vývoj a současné postavení
4. Úvěry nabízené občanům
5. Kritéria při vyhodnocení žádosti o úvěr
6. Zhodnocení konkrétních žádostí o úvěr

Rozsah grafických prací:

25 - 30 stran textu + nutné přílohy

Rozsah průvodní zprávy:

Seznam odborné literatury:

Polidar, V.: Management úvěrových obchodů bank, Ekopress, Praha 1995

Šenkýřová, B.: Bankovníctví, Grada Publishing, 1998

Landorová, A.: Peníze a banky, Karolinum, Praha 1997

Sekera, B.: Banky a bankovní produkty – Miroslav Háša Profess 1997

odborné časopisy

interní materiály vybrané banky

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Helena Jáčová

Konzultant: Ing. Karel Pitro

Termín zadání bakalářské práce: 31. října 2000

Termín odevzdání bakalářské práce: 25. května 2001

Dr. Ing. Olga Hasprová
vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Ehleman, CSc.
děkan Hospodářské fakulty

Místopřísežné prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury pod vedením vedoucího práce a konzultanta.

V Liberci dne 25.5. 2001

Prohlášení k výsledkům bakalářské práce

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury pod vedením vedoucího a konzultanta. Byl jsem seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 o právu autorském, zejména §60 (školní dílo) a §35 (o nevýdělečném užití díla k vnitřní potřebě školy).

Beru na vědomí, že Technická Univerzita Liberec má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé práce a prohlašuji, že souhlasím s případným užitím mé práce (prodej, zapůjčení apod.)

Jsem si vědom toho, že užití své bakalářské práce či poskytnutí licenci k jejímu užití mohu jen se souhlasem TUL, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených univerzitou na vytvoření díla (až do její skutečné výše).

Po pěti letech si mohu tuto práci vyžádat v Univerzitní knihovně TU v Liberci, kde je uložena, a tím výše uvedená omezení vůči mé osobě končí.

V Liberci dne 25.5. 2001

Poděkování

Chtěl bych poděkovat paní Ing. Heleně Jáčové za odbornou pomoc a vedení při vypracování bakalářské práce. Zároveň děkuji Ing. Karlu Pitrovi za organizování a vedení řízené praxe a Tomáši Landovskému, který Ing. Pitra nahradil nejen ve funkci náměstka pro úvěrové obchody, ale i v roli konzultanta mé práce. V neposlední řadě děkuji pracovním sekce občanských úvěrů Ing. Janě Mauthnerové, Ing. Jitce Křelinové a Haně Hanslianové.

Anotace

Tématem této práce jsou úvěry.

V prvním bodě se obecně zabývám činností bank a jejich rolí v národním hospodářství. Druhý bod je zaměřen na bankovní obchody, především na úvěry, jejich druhy a základní charakteristiku. Pro praktickou část jsem si vybral Komerční banku, v níž jsem v létě absolvoval povinnou praxi a od níž jsem dostal smluvní souhlas k pokračování praxe za účelem vypracování bakalářské práce. Do její charakteristiky jsem zařadil i stručné seznámení s celou Finanční skupinou Komerční banky a také privatizaci KB. Pak jsem se již zabýval úvěry, které banka poskytuje občanům, podmínkami a kritérii pro jejich udělení. V posledním bodě jsem se navrhl 5 fiktivních žadatelů o úvěr a pomocí programu KB Credit vyhodnotit jejich žádosti.

The Annotation

The theme of this work concerns loans.

In the first part of my work I am concerned with bank activities and their role in the national economy. The second part is focused on bank business, especially loans, the different types and their characteristics. For the practical part of my work I have chosen Komerční banka, because I have done work experience there and I got a contract from this bank that allowed me to extend my work experience in order to write my bachelor work. The bank's characteristic also includes a description of the Financial group of Komerční banka and the privatisation of KB. I have then concentrated on loans, their conditions and the criteria for giving them. Finally I have considered 5 fictional applicants for loans and evaluated their applications within the KB-Credit programme.

OBSAH

1.	Úvod	4
2.	Činnost obchodních bank a jejich význam pro národní hospodářství	5
2.1.	Stručný vývoj bankovníctví	5
2.2.	Vývoj českého bankovníctví	6
2.3.	Funkce bank v tržní ekonomice	9
2.4.	Bankovníctví v České republice	10
2.5.	Členění obchodních bank	12
2.6.	Bankovní obchody	13
2.6.1.	Členění bankovních obchodů	14
2.6.2.	Rizika bankovních obchodů	15
3.	Definice úvěru, typy úvěrů, funkce úvěrů ve financování firem	17
3.1.	Definice úvěru	17
3.2.	Funkce úvěrů	18
3.3.	Členění úvěrů	19
3.4.	Typy úvěrů	20
3.4.1.	Kontokorentní úvěr	20
3.4.2.	Spotřební úvěry	21
3.4.3.	Směnečné úvěry	21
3.4.4.	Lombardní úvěr	25
3.4.5.	Hypoteční úvěr	26
3.4.6.	Bankovní finanční úvěrové obchody	27
3.4.7.	Sanační úvěr	29
3.4.8.	Veřejné úvěry	29
4.	Charakteristika vybrané banky, její vývoj a současné postavení	30
4.1.	Vývoj Komerční banky	30
4.2.	Současné postavení Komerční banky	31
4.3.	Finanční skupina Komerční banky	33
4.4.	Privatizace Komerční banky	36
4.5.	Charakteristika potenciálních investorů	39
5.	Úvěry nabízené občanům	40
5.1.	Spotřebitelské úvěry	40
5.1.1.	Osobní hotovostní neúčelový úvěr	40
5.1.2.	Osobní bezhotovostní účelový úvěr	41
5.1.3.	Úvěr na zboží	41
5.1.4.	Úvěr na nákup vozidel	41
5.1.5.	Úvěr Gaudeamus	42
5.2.	Kreditní karta	43
5.3.	Úvěry na nemovitosti	43
5.3.1.	Úvěr na nemovitosti občanům	43
5.3.2.	Úvěr na nemovitosti občanům včetně doplňkového úvěru	44
5.4.	Hypoteční úvěry	45
5.4.1.	Hypoteční úvěr	45
5.4.2.	Doplňkový úvěr k hypotečnímu úvěru	46
5.4.3.	Předhypoteční úvěr	47
5.4.4.	Překlenovací hypoteční úvěr	47
6.	Kritéria při vyhodnocení žádosti o úvěr	49
6.1.	Skupiny kritérií	50
6.2.	Disponibilní příjem žadatele	51
7.	Zhodnocení konkrétních žádostí o úvěr	52
7.1.	Fiktivní žadatelé	52
7.2.	Poskytnutí a splácení úvěru	54
8.	Závěr	55

Seznam použitých zkratek

AG	Aktiengesellschaft – akciová společnost
a.s.	akciová společnost
BEST	bankovní elektronický systém
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSOB	Československá obchodní banka
DEM	německá marka
EC/MC	Eurocard / MasterCard
FNM	Fond národního majetku
GmbH	Gesellschaft mit beschränkter Haftung - společnost s ručením omezeným
CHF	švýcarský frank
IAS	international accountancy standards – mezinárodní účetní standardy
IKS	Investiční kapitálová společnost
JPY	japonský jen
KB	Komerční banka
Kč	Koruna česká
M-BEST	modulární bankovní elektronický systém
mil	milión
SET	Secure Electronic Transaction – bezpečné elektronické transakce
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
USD	americký dolar
VŠ	vysoká škola

1. Úvod

Banky hrají v národní ekonomice významnou roli, usměrňují efektivní použití dočasně volných prostředků a napomáhají ekonomické rovnováze, neboť jejich prostřednictvím jsou financovány podniky, firmy i domácnosti. Zároveň je však bankovní systém závislý na stabilitě a výkonnosti ekonomiky.

V roce 1990 došlo v naší zemi k významným změnám bankovní soustavy. Nově přijatý zákon o bankách a spořitelnách umožňoval vznik novým bankám, mezi nimiž byla také Komerční banka původně jako státní peněžní ústav, který byl v roce 1992 transformován na akciovou společnost. Díky dobré kapitálové vybavenosti patří KB trvale mezi největší banky v České republice. KB se podobně jako i ostatní české banky nevyvarovala chyb, poskytla mnoho nenávratných úvěrů, ztrátových investic do cenných papírů a nadhodnotila některá aktiva. Proto docházelo k očišťování úvěrového portfolia odkupováním nekvalitních aktiv Konsolidační bankou. Na tyto chyby v konečném důsledku doplácet daňoví poplatníci. Po velkých personálních i organizačních změnách by měl být v nejbližší době privatizován státní podíl v KB, který by měl připadnout jednomu ze čtyř zahraničních zájemců, jejichž stručné charakteristiky tato práce rovněž obsahuje. O budoucím investorovi rozhodne v dohledné době vláda.

Řízenou praxí jsem absolvoval v Komerční bance a jelikož jsem získal prodloužení smlouvy o odborné praxi, rozhodl jsem se získané informace a zkušenosti využít ve své bakalářské práci.

Při mé letní praxi mne nejvíce zaujala problematika úvěrů, a tak jsem si ji zvolil jako hlavní téma své bakalářské práce.

2. Činnost obchodních bank a jejich význam pro národní hospodářství

2.1. Stručný vývoj bankovníctví

Současný finanční systém s pestrou škálou rozličných nástrojů se vyvíjel několik staletí. Důvodem vzniku bank byl přebytek peněz na jedné straně (dočasně volné nevyužité prostředky) a nedostatek na straně druhé. Banky původně vznikaly na tehdejších významných místech trhů a křižovatkách obchodních cest, zejména zámořských. Tehdy se jednalo o rodinné podniky, které podporovaly především obchod a výměnu zboží. Vznikaly na severu i na jihu Evropy – v Benátkách, Janově, Amsterdamu, Hamburku. Mezi nejznámější bankovní rody patřili Medici, Fuggerové, Rothschildové, Welserové a další.

Pod vlivem zámořských objevů, nových odbytišť a nových zdrojů zajímavého luxusního zboží se začíná centrum obchodu i finančnictví přesouvat počátkem 16. století na západní pobřeží Evropy. K velkým změnám a rozvoji bank došlo v 16. a 17. století v období průmyslové revoluce. Finanční zdroje, které soustřeďují bankovní a obchodní společnosti, se začínají stále více orientovat na výrobu. V 17. století dochází k výraznějšímu rozvoji obchodování s cennými papíry, se kterými se obchoduje především na Londýnské, Antverpské a Amsterdamské burze. V této době se objevuje nový prvek – podpora bank ze strany státu prosazovaná především stoupenci merkantilismu. Také činnost těchto bank se již v mnohém podobá dnešnímu investičnímu bankovníctví. Základní kapitál těchto bank je z podstatné části zajištěn prodejem akcií a investiční aktivity se spojují s mezinárodním trhem, obchodem se zámořskými koloniemi a stále více se rozvíjejícím průmyslem.

Koncem 17. století dochází k intenzivnímu rozvoji bankovníctví v Anglii a ve Francii. V těchto zemích jsou založeny také centrální banky – v roce 1694 Bank of England a v roce 1800 Banque de France a obě banky existují dodnes. Vůbec první centrální banka byla založena ve Švédsku v roce 1657 – Sveriges Riksbank .

S rozvojem trhu a nárůstem obchodních operací docházelo v 19. století ke krizovým projevům, vyplývajícím mimo jiné z živelných spekulací obchodních bank a jejich neúměrného riskování.

Státy se začaly postupně zapojovat do usměrňování obchodního bankovníctví . Touto činností byly pověřovány buď stávající emisní banky nebo státní orgány. Na konci 19. století již existovalo v řadě hospodářsky vyspělých zemí moderní emisní bankovníctví. Na našem území tuto činnost vykonávala až do roku 1919 Rakouská národní banka.

2.2. Vývoj českého bankovníctví

V letech 1918 až 1919 převzala nově vzniklá Československá republika soustavu obchodních bank z Rakouska – Uherska. U bank, které byly z větší části v rukou zahraničních vlastníků, docházelo k jejich repatriaci, tedy k nucenému odkupu a převzetí většiny kapitálu českými firmami, osobami a institucemi. Funkci centrální banky vykonával Bankovní úřad při ministerstvu financí. Ten se významným způsobem podílel na obdivuhodném upevnění československé měny v letech 1919 až 1923. Zásahu na tom měl především první československý ministr financí Alois Rašín a později jeden z jeho nástupců Karel Engliš.¹

V roce 1926 byla založena Národní banka československá jako centrální emisní banka státu. Měla formu akciové společnosti. Na našem území v té době existovala celá řada bank, spořitelních institucí a malých spořitelen. Banky byly rovněž různě specializovány. Hlavní roli hrála od počátku Živnostenská banka, která byla napojena na velký český průmysl a expandovala i do zahraničí.

V době německé okupace byl celý bankovní systém podřízen německému vlivu. Národní banka československá byla změněna na Národní banku pro Čechy a Moravu a na Slovensku byla zřízena Slovenská národní banka.

Po skončení druhé světové války byly dekretem prezidenta republiky ze dne 20.10.1945 znárodněny všechny akciové banky. Národní banka československá byla přeměněna v roce 1945 z akciové společnosti na tzv. veřejný ústav. V roce 1948 byly zestátněny všechny soukromé bankovní domy.

V roce 1950 proběhla další etapa bankovních reforem. Byla zřízena Státní banka československá, která působila jednak jako centrální emisní banka státu, jednak jako banka pro poskytování provozních úvěrů a ústředí veškerého zúčtovacího styku, a poskytovala další operativně bankovní služby podnikům státním a družstevním. Vedle Státní banky československé u nás působily Investiční banka, Živnostenská banka, Československá obchodní banka, Česká spořitelna a Slovenská spořitelna.

Investiční banka byla pověřena financováním a úvěrováním investiční výstavby národních podniků a družstev. Poskytovala úvěry především na velké státní projekty v hutnictví a strojírenství. Po roce 1958 byla tato činnost převedena na Státní banku československou a Investiční banka byla již jen správcem státních cenných papírů a správou finančních účtů.

Živnostenská banka v době centrálního plánování zprostředkovávala platební a zúčtovací styk občanů se zahraničím a některé devizové transakce.

Československá obchodní banka vznikla teprve v roce 1965. Základem její činnosti byl mezinárodní platební, zúčtovací a úvěrový systém. Dále měla na starosti financování podniků zahraničního obchodu, devizové obchodní operace a hospodaření s devizami.

Ústavy lidového peněžnictví byly v roce 1953 přeměněny na státní spořitelny a podřízeny ministerstvu financí. V roce 1967 byly sloučeny v jeden celostátní ústav, ze kterého se posléze vytvořily vzhledem k federálnímu uspořádání státu Česká státní spořitelna a Slovenská státní spořitelna.

Tento socialistický bankovní systém fungoval až do roku 1990, kdy došlo k celkové změně bankovní soustavy. V letech 1968 až 1969 neuspěly vzhledem k politickým poměrům snahy po provedení bankovní reformy. K dalšímu pokusu o změny bankovního uspořádání došlo v druhé polovině osmdesátých let. V rámci těchto změn měly být přijaty zákony, které by oddělovaly centrální bankovníctví od bankovníctví obchodního a mělo být zrušeno přímé řízení bank státem.

Od 1.1.1990 začaly platit dva nové zákony, které výrazným způsobem měnily poměry v našem bankovníctví : Zákon o bankách a spořitelnách a Zákon o státní bance československé. Státní banka československá sloužila již jen jako emisní centrální banka, která mohla bankovní sektor usměrňovat převážně jen nepřímými nástroji monetární politiky a přestala být podřízená vládě. Byla zachována existence stávajících bank, které získaly univerzální licenci k provádění všech bankovních obchodů a vznikly některé nové, mezi nimi také Komerční banka, která byla státním peněžním ústavem působícím na území České republiky.

Byl umožněn vznik nových obchodních bank ve formě akciových společností nebo družstev. Do konce roku 1990 udělila Státní banka československá licence 23 novým bankám na území tehdejší ČSFR a do konce roku 1992 bylo uděleno 57 licencí, z toho 45 v České republice.² Vznikaly banky s ryze českým soukromým kapitálem, s částečnou účastí zahraničního kapitálu i se stoprocentní zahraniční majetkovou účastí. Zahraniční banky směly v Československu zřizovat dceřinné společnosti, nikoliv však pobočky. Všem klientům bylo umožněno vybírat si banky a jejich služby dle vlastního rozhodnutí.

V roce 1991 byly zřízeny dvě specializované banky :

Konsolidační banka, státní peněžní ústav, přebírá od existujících bank část špatně návratných úvěrů, které byly tyto banky nuceny poskytnout před rokem 1989 z rozhodnutí vlády. Tato banka byla současně určena k úvěrování projektů a státních

programů, které pro standardní obchodní banky nebudou dostatečně zajímavé, ale budou významné pro realizaci ekonomické reformy. Konsolidační banka zůstává jako jediná stoprocentně státní.

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. je založena jako společný podnik státu, který zde má padesátiprocentní podíl, a velkých obchodních bank, na které připadá zbylých 50 %. Tato banka je určena k podpoře rozvoje soukromého podnikání poskytováním garancí za úvěry od bank a hrazení části úrokových nákladů začínajícím podnikatelům.

Od 1.1. 1992 začaly platit dva nové zákony upravující bankovní systém, protože původní byly poznamenány dobou svého vzniku a malou zkušeností při jejich tvorbě. Zákon o bankách č. 21 / 1992 Sb a Zákon o Státní bance československé č. 22 / 1992 Sb. Přinesly celou řadu změn. Státní banka československá se stává moderní emisní a centrální bankou nezávislou na výkonné moci státu, která používá především nepřímých nástrojů vůči obchodním bankám. Zároveň se posiluje dohled nad obchodními bankami, zpřísňují se podmínky pro vznik nových bank (zvýšení minimální výše základního jmění z 50 na 300 milionů Kč) a zavádí se povinnost získávání licenci pro některé skupiny bankovních služeb. Jedinou povolenou formou banky je akciová společnost. Zahraničním bankám je umožněno u nás zakládat pobočky.

V roce 1993 došlo k rozdělení Československa a tím také k oddělení měn nových států a rozdělení jejich bankovních soustav. Státní banka československá se rozdělila na Českou národní banku a Slovenskou národní banku.

V roce 1993 byly zavedeny stavební spořitelny s cílem podpořit spoření na budoucí získávání a stavbu bytů a domů. Pro podporu bytové výstavby stát přispívá ročně na každý účet příspěvkem ve výši odpovídající 20% ročně naspořené částky, maximálně však 4500Kč. Jako první vznikla Českomoravská stavební spořitelna, následována dalšími, mezi něž patří také Všeobecná stavební spořitelna Komerční banky.

V roce 1994 došlo ke zvýšení minimální výše základního kapitálu bank na 500 milionů Kč. V témž roce bylo zavedeno povinné pojištění vkladů fyzických osob na 80% výše vkladu do 100 000 Kč. Tato hranice byla zvýšena v roce 1998 na 90% do výše 400 000 Kč a platí jak pro vklady fyzických, tak právnických osob.³

V roce 1995 je přijat zákon o hypotečních úvěrech a vznikají první hypoteční banky. V roce 1996 vznikají první úvěrová družstva (kampeličky) .

Původní zákon o bankách byl několikrát upravován, nejpodstatnějších změn doznal v roce 1998, kdy došlo hned ke dvěma významným novelám. Jejich cílem bylo přiblížit

zákon o bankách v rámci evropské integrace normám Evropské unie. První novela omezovala aktivity členů statutárních orgánů obchodních bank, účasti banky v jiné nebankovní právnické osobě, obchodování bank s cennými papíry. Druhá novela, která byla většího rozsahu než ta první, měla za cíl obnovení důvěry v bankovní systém České republiky. Byly proto značně posíleny pravomoci centrální banky při řízení obchodních bank a jejich regulaci. V této souvislosti jsou povinny banky s předstihem informovat o personálních změnách, o změně stanov, zpřísnilo se prověřování osob navrhovaných na vedoucí pracovníky banky a banky jsou povinny čtvrtletně předkládat informace o své činnosti, o finančních ukazatelích a o složení akcionářů.

K dalším změnám bude nutno přistoupit v rámci harmonizace naší legislativy s právem Evropské unie.

2.3. Funkce bank v tržní ekonomice

Stabilní bankovní systém je významným prvkem tržní ekonomiky. Sila a zdravé fungování bankovního systému ovlivňuje efektivnost makroekonomických opatření. Prostřednictvím bank proudí do národního hospodářství peníze a bankovní obchody jsou proto důležitým předpokladem fungování i dalšího rozvoje ekonomiky. Tato provázanost je však vzájemná, neboť stabilita bankovního systému je podmíněna výkonem ekonomiky. Proto je strategie bankovního systému nedílnou součástí hospodářské politiky každé vlády.

Subjekty tržní ekonomiky můžeme rozdělit do čtyř základních kategorií. Jsou to finanční sektor, podnikový sektor, sektor domácností a veřejnoprávní sektor. Mezi další účastníky finančního sektoru patří banky, spořitelny, finanční a investiční společnosti a fondy a obchodníci s cennými papíry.

Banky jsou významnými subjekty tržní ekonomiky. Bankovní systém patří ke klíčovým makroekonomickým nástrojům, pomocí kterých lze ovlivňovat produkci, inflaci i nezaměstnanost. Existuje celá řada definicí bank. Nejčastěji jsou banky charakterizovány jako druh finančního zprostředkovatele, jehož hlavní činností je zprostředkování pohybu finančních prostředků mezi jednotlivými ekonomickými subjekty. Finanční zprostředkovatelé tvoří spojení mezi spořicími a investujícími subjekty a vyrovnávají tak časový a kvantitativní nesoulad. Toto zprostředkování je založeno především na tom, že banky přejímají vklady a z nich na vlastní účet poskytují úvěry. Mezi finanční zprostředkovatele patří kromě bank a spořitelen také úvěrová družstva, finanční společnosti, penzijní fondy, investiční společnosti a pojišťovny.

Obchodní banky jsou účastníky finančního trhu. Finanční trh je trhem dočasně volných finančních prostředků, které jsou investovány, tedy vloženy do určitého projektu za účelem dosažení zisku. Tím dochází k soustředování volných finančních přebytků v podobě úspor, jejich přerozdělování a rozmisťování na základě nabídky a poptávky. Obchodní banka je podnik specializovaný na obchodování s penězi nebo peněžním kapitálem. „Peníze jsou podle nejširší a nejobecnější definice všechno, co je všeobecně přijímáno při placení za zboží a služby nebo při úhradě dluhu.“⁴

Finanční trh je možno rozdělit na krátkodobý peněžní trh, kde se obchoduje s penězi se splatností do jednoho roku, a na kapitálový trh, na kterém se obchoduje s dlouhodobými peněžními prostředky s dobou splatnosti delší než jeden rok. Peněžní trh umožňuje řídit likviditu ekonomických jednotek. Jednotlivci nebo organizace tak mohou řešit krátkodobý nedostatek provozních prostředků či kapitálu. Předmětem obchodu na peněžním trhu jsou hotovostní peněžní prostředky a krátkodobé cenné papíry : vkladní knížky, směnky, depozitní certifikáty, vkladové listy, obchodovatelné cenné papíry podniků, pokladniční poukázky vlády a centrální banky. Důležitými součástmi kapitálového trhu jsou trhy střednědobých a dlouhodobých úvěrů poskytovaných bankovními i nebankovními subjekty, zejména trhy cenných papírů, mezi nimiž převažují především obchody s finančními nástroji v podobě akcií a hypoték, forfaitingové dokumenty a podobně.

Dalším možným členěním finančního trhu je rozdělení na primární a sekundární trh. Primární trh znamená prvotní prodej a nákup finančního aktiva, ať jde o peněžní vklad u banky nebo o koupi nově emitovaného cenného papíru, který se objevuje na trhu poprvé. Sekundární trh umožňuje další prodej a nákup aktiv, která byla uvedena do oběhu na trhu primárním. Jde například o cenné papíry již vydané, o sekundární prodej depozit na mezibankovním trhu a podobně.

Z teritoriálního hlediska bývá rozlišován finanční trh domácí a trh zahraničního kapitálu. Nejdůležitější oblastí trhu zahraničního kapitálu je trh devizový.

2.4. Bankovníctví v České republice

Vymezení banky jako subjektu je v České republice legislativně určeno Zákonem o bankách č. 21/1992 ve znění následných předpisů : „ Obchodní banky jsou právnické subjekty, které sídlí na území České republiky, jsou založené jako akciová společnost nebo státní peněžní ústav, přijímající vklady občanů a poskytující takto získané prostředky v podobě úvěrů a mající k této činnosti licenci udělenou Českou národní

bankou.“ Vkladem se rozumí svěřené peněžní prostředky, které představují závazek ve vztahu ke vkladateli a nárok na jejich zpětné vyplacení. Úvěr znamená poskytnutí dočasně volných peněžních prostředků.⁵ Zatímco získávání vkladů od veřejnosti je ze zákona povoleno jen bankám, úvěry smějí poskytovat i jiné subjekty, než banky. O udělení povolení působit jako banka rozhoduje Česká národní banka s přihlédnutím ke stanovisku Ministerstva financí. Bez kladného stanoviska ministerstva financí není možno povolení udělit.

Česká národní banka je podle šesté hlavy ústavy ústřední bankou státu. Hlavním cílem její činnosti je péče o stabilitu měny. ČNB je ve svém rozhodování nezávislá na vládě, do její činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona. Ve vztahu k vládě plní funkci poradce v oblasti měnové politiky. Jejím nejvyšším orgánem je sedmičlenná bankovní rada. V čele bankovní rady stojí guvernér.

Centrální banka plní v bankovní soustavě a v národní ekonomice celou řadu velmi důležitých funkcí. V rámci emisní funkce vydává mince a bankovky, zabezpečuje jejich ochranné prvky a stahuje staré oběživo. Jako banka státu vede účty státního rozpočtu, zabezpečuje krytí potřeb vlády, spravuje devizové rezervy, reprezentuje stát v mezinárodních finančních institucích (Světová banka a Mezinárodní měnový fond) a informuje veřejnost o měnovém vývoji. Velmi důležité je také její postavení v roli banky bank. Řídí peněžní oběh a platební styk mezi bankami prostřednictvím clearingového centra a poskytuje úvěry obchodním bankám. Dále ČNB vykonává funkci bankovní regulace a dohledu nad prováděním bankovních činností s cílem zajistit ochranu věřitelů bank, průhlednost prováděných obchodů a transakcí a dosáhnout důvěryhodnost v bankovní soustavu. Uděluje a odebírá povolení působit jako banka, stanovuje podmínky pro bankovní podnikání, kontroluje jejich dodržování, analyzuje činnost bank a při zjištění nedostatků ukládá opatření k nápravě, metodicky usměrňuje činnost bank vydáváním závazných předpisů a opatření. Z hlediska hospodářské politiky je však klíčová především měnová politika, kterou ČNB realizuje. Cílem měnové politiky je udržovat vnitřní i vnější měnovou stabilitu, tedy nízkou míru inflace a stabilní měnový kurs. Prostředkem, jak toho obecně dosáhnout, je kontrola množství peněz v oběhu. Zvýšením množství peněz v oběhu podporuje sice ekonomický růst, působí však na zvyšování míry inflace. Snížení množství peněz v oběhu vede k snížení inflace, má však za důsledek také nižší tempo růstu produktu a zvýšení hladiny nezaměstnanosti. Nabídku peněz centrální banka reguluje stanovením minimální úrokové sazby z vkladů a maximální úrokové míry z poskytovaných úvěrů. Dále má ČNB právo požadovat

bezúročné složení povinných minimálních rezerv. Provádí též operace na trhu cenných papírů a na devizovém trhu, kde může devizovými intervencemi působit na kurs měny a vyrovnává platební bilanci řízením přílivu a odlivu zahraničního kapitálu.

2.5. Členění obchodních bank

Nejčastějšími hledisky pro členění obchodních bank jsou struktura produktů, rozsah poskytovaných služeb, vlastnictví a klientela.

Z hlediska struktury bankovních obchodů se jak u nás tak i v řadě dalších zemí dělí banky na univerzální a specializované.

Univerzální banky poskytují širokou škálu finančních služeb kterékoliv skupině klientů. Mezi jejich nejčastější operace patří přijímání depozit, poskytování úvěrů, provádění platebního styku pro klienty, poradenská činnost a další finanční činnosti na základě příkazu klienta. Mezi klienty univerzálních bank patří jak fyzické, tak právnické osoby. Mezi fyzickými osobami mohou být zastoupeni jednak běžní klienti a jednak prestižní klienti, za které jsou považováni velmi movití klienti a veřejně známé osobnosti. Rovněž mezi podniky a podnikateli je možné najít podniky s různou majetkovou strukturou, právní formou a rozličnou prestiží značky.

Specializované banky se zaměřují na vybrané druhy služeb (investiční banky, hypoteční banky, záruční banky atd.) nebo na klientelu z vybraných odvětví a oborů hospodářské činnosti. Důvodem takovéto specializace bývá především vysoká náročnost poskytovaných služeb, složitost a specifika daného odvětví ekonomiky a náročnost na objem kapitálu banky nebo nutnost zvláštního povolení nadřízené instituce.

Z hlediska rozsahu poskytovaných služeb a bankovních operací dělíme banky na maloobchodní a velkoobchodní.

Maloobchodní banky provádějí tradiční bankovní operace pro širokou veřejnost, které poskytují prostřednictvím sítě svých poboček. Jedná se o poměrně velké množství objemově menších operací, jako vklady a výběry hotovostí, různé depozitní služby, různé formy platebního styku, půjčky, vedení individuálních penzijních účtů, poskytování hypoték, prodej kreditních karet a jiné služby. Tyto služby jsou poskytovány všem typům klientů.

Velkoobchodní bankovníctví se zaměřuje na provádění obchodů s depozitními penězi ve velkém měřítku. Tyto obchody představují vysoké částky. Statisícové nebo spíše milionové částky jsou takto poskytovány za různých podmínek na dobu od 24 hodin až do několika let. Velkoobchodní služby jsou nabízeny podnikům s dobrou finanční pozicí

a bonitním institucionálním klientům jakými jsou kupříkladu penzijní fondy. Tyto služby zahrnují provozní úvěrování, řízení hotovostí, obchodní hypotéky, devizové obchody, leasingové služby, obchody s cennými papíry, upisování cenných papírů atd. Banky provozující tyto obchody jsou soustředěny především na trzích mezibankovních depozit, trhy s krátkodobými cennými papíry a euroměnové trhy. V oblasti velkoobchodního bankovníctví působí menší množství bank, které jsou však kapitálově velmi silné.

Banky z hlediska vlastnictví rozčleňujeme na soukromé banky, družstevní banky a banky ve veřejnoprávním vlastnictví.

Většina obchodních bank je zakládána jako akciové společnosti, jiné právní formy jsou výjimečné. Vlastníky jsou majitelé podílů na akciovém kapitálu. Akcionáři mají právo účastnit se na valné hromadě, čímž mají možnost se aktivně podílet na řízení společnosti, mají právo podílet se na zisku a při zániku společnosti mají nárok na likvidační zůstatek.

Družstevní banky jsou zřizovány a vlastněny skupinami družstevníků a fungují na principu svépomoci. Jejich členy jsou výrobní, nákupní a spotřebitelská družstva, které vkládají dočasně volné peněžní prostředky a z nich čerpají úvěry a půjčky pro své členy. V oblasti maloobchodního bankovníctví u nás působí družstevní záložny, spořitelny a úvěrová družstva, které obvykle nemají status banky.

Rovněž **stát** může být za určitých okolností zakladatelem a vlastníkem banky. Tyto banky jsou obvykle zřizovány za účelem financování konkrétních ekonomických aktivit, podpory určitých investičních projektů nebo poskytováním záruk. Hlavním cílem takovýchto bank nebývá vzhledem k jejich účelovému založení a hlavním cílem jejich působení zisk. V našem bankovním sektoru zaujímá velmi důležité postavení Konsolidační banka, která byla založena roku 1991 jako státní peněžní ústav odkupující nedobytné úvěry a další pohledávky a spravující některé státní programy. Jejím stoprocentním vlastníkem je stát. Další státem plně vlastněnou bankou je Česká exportní banka, která má plnit řadu služeb souvisejících s podporou vývozu.

2.6. Bankovní obchody

Účelem a náplní bankovní činnosti jsou bankovní obchody. Obsahem bankovních obchodů je soustřeďování peněžních prostředků, zprostředkování platebního styku, úvěrová činnost, obchodování na finančních a kapitálových trzích a poskytování poradenských služeb. Banky soustřeďují peněžní prostředky uvolňující se vlivem

nerovnoměrného přílivu a odlivu peněžních příjmů a důchodů občanů a ekonomických subjektů. Z těchto vkladů realizují platební styk na základě příkazů svých klientů prováděním hotovostních a bezhotovostních plateb. Úvěrovými obchody banky na peněžních a kapitálových trzích zprostředkovávají přesuny peněz od věřitelů k dlužníkům, čímž tyto nečinné peníze přeměňují v činné. Zároveň usměrňují jejich efektivní použití podle potřeb občanů, podniků, oborů a odvětví, čímž napomáhají k vytvoření globální ekonomické rovnováhy a podporují ekonomický růst. Při obchodování na peněžních a kapitálových trzích banky obchodují s různými finančními aktivy (devizami nebo cennými papíry) za účelem zhodnocení.

2.6.1. Členění bankovních obchodů

Tradiční členění bankovních obchodů spočívá v rozdělení, které je spojeno s jednotlivými položkami účetní rozvahy. Podle obsahové náplně dělíme bankovní obchody na aktivní, pasivní a neutrální.

Aktivní obchody mají přímou vazbu na aktivní stránku platební bilance. Při těchto obchodech banka manipuluje s peněžními prostředky vlastními i cizími a je ve věřitelské pozici, z níž vyplývá závazek klienta tento dluh splatit a nárok banky na plnění tohoto závazku včetně nároků na majetek klienta. K nejvýznamnějším aktivním operacím z hlediska rozsahu patří úvěry klientům, investice do cenných papírů soukromých i státních, vklady u jiných bank a úvěry poskytnuté ostatním bankovním subjektům. Výnosy z aktivních obchodů jsou úroky z poskytnutých úvěrů, výnosy z cenných papírů, poplatky a provize.

Pasivní obchody souvisejí s položkami pasivní strany účetní rozvahy banky. Jejich prostřednictvím banka shromažďuje prostředky potřebné ke svému podnikání v aktivních obchodech. Banka je v dlužnické pozici. Banka má závazek vůči vkladateli. Objemově největšími pasivními obchody jsou vklady klientů, úvěry a vklady od jiných bank a emise vlastních dlužnických cenných papírů banky. Z pasivních operací musí banka platit úroky, které jsou pro ni náklady na kapitál.

Bilančně **neutrální** obchody nemají přímou vazbu na bankovní bilanci, ovlivňují pouze výši hospodářského výsledku. Banka není ani v postavení dlužnickém ani nevystupuje jako věřitel. Do této kategorie patří vydávání platebních karet, úschova cenností, zprostředkování emise cenných papírů, nákup a prodej deviz na příkaz klienta, finanční a investiční poradenství. Výnosy z neutrálních obchodů jsou provize a poplatky nebo podíly na výnosech plynoucích z devizových obchodů a obchodů s cennými papíry.

Provize a poplatky mohou být však také nákladem banky stejně jako případná ztráta z transakcí prováděných na vlastní účet.

2.6.2. Rizika bankovních obchodů

Riziko lze obecně definovat jako míru pravděpodobnosti nastoupení určitého jevu v jednom konkrétním případě nebo jako podíl počtu určitých případů ku všem případům. Existuje tedy určitá nejistota, zda očekávaný jev nastane či nikoliv. Takovým jevem, který se banka snaží co nejpřesněji kvantifikovat, je nejčastěji riziko ztráty z určité transakce nebo pravděpodobnost nesplacení úvěru.

Banka jako každý podnikatelský subjekt musí na základě své činnosti realizovat zisk jako přebytek výnosů nad náklady. Odměnou za postoupené riziko je zisk nebo úrok. Proto se stoupajícím rizikem banky přímo úměrně vyžaduje vyšší očekávaný výnos nebo úrok. Míra rizika je u různých druhů bankovních obchodů různá, neboť je spojena se specifiky jejich provádění. Kromě toho banka musí přihlížet i k celkovému společenskému prostředí, v němž působí. Celkové riziko spojené s finanční transakcí lze rozdělit na dvě velké skupiny – na riziko systémové a jedinečné.

Systémové riziko je dáno globálním ekonomickým a politickým prostředím. Souvisí s politickou situací v dané zemi, zákonodárstvím, regulačními opatřeními vlády, mezinárodními politickými vztahy, fází hospodářského cyklu, vývojem hrubého domácího produktu, inflací, nezaměstnaností, fungujícím tržním prostředím a řadou dalších politických a ekonomických faktorů. Systémové riziko je rizikem objektivním, banka jej nemůže prakticky vůbec ovlivnit, může jej však předvídat a předem se mu přizpůsobit.

Jedinečné riziko je rizikem subjektivním, protože souvisí s rozhodováním banky a banka se proti němu může individuálně chránit. Jedinečné riziko je úzce spojeno s klientem, se kterým je transakce prováděna, a zároveň s obsahem transakce, tedy bankovním produktem. Tomuto typu rizika může banka ve velké míře účinně předcházet obezřetností a opatrností při provádění obchodů. Své transakce může diverzifikovat, vyvažovat rizikovější obchody méně rizikovými nebo bezrizikovými, vytvářet odpovídající rezervy pro případ, že se riziko negativně promítne do hospodaření banky v podobě ztráty nebo snížení výnosů, popřípadě zvýšením nákladů.

V praxi ovšem působí systémové a jedinečné riziko ve složitějším propojení a kombinacích. Důsledkem toho je, že se mohou za určitých okolností sčítat, násobit anebo naopak zmírňovat rizika ve svých účincích. Je nutné sledovat rizika a jejich

důsledky jednak odděleně a jednak kombinovaně. Čím bohatší je struktura rizik, tím větší je celkové riziko spojené s investicí. Hlavními bankovními riziky jsou úvěrové, úrokové, likviditní, provozní, měnové, politické, poradenské, refinanční, reinvestiční, dodavatelské a riziko ze spekulací a podvodů.

Úvěrové riziko znamená, že dlužník nebude schopen nebo ochoten zaplatit jistinu i s úroky včas a v plné výši. Banka se proti tomuto riziku může chránit různými formami zajištění. **Úroková** rizika vyplývají ze změn tržních sazeb. **Likviditní** riziko znamená, že nebude mít dostatečnou hotovost k uspokojení potřeb vkladatelů, že tedy nebude v daném okamžiku disponovat dostatečným množstvím volných prostředků. **Provozní** rizika pramení z chyb zaměstnanců, selhání techniky, špatné organizace a různých nenadálých událostí zabraňujících bance v efektivním provozu. Špatné **poradenství** znamená ztrátu klientely a tím i výnosů. **Měnová** rizika jsou spojena s apreciací a deprecací měn, s nimiž banka obchoduje na devizových trzích. Riziko s nestabilitou kursu měny roste. Měnu rovněž znehodnocuje inflace. **Politické** riziko spočívá v nebezpečí politického zvratu a politické nestabilitě země, kde banka působí nebo s ní obchoduje. **Refinanční** riziko znamená možnost, že banka nebude schopna refinancovat splatné termínové závazky z nových depozit při přijatelných cenách a termínech. Jedná se o riziko likviditní pramenící především s velkého pohybu úrokových měr. **Reinvestiční** riziko je podobně jako refinanční ovlivňováno pohybem úrokových měr a znamená nejistotu investičních příležitostí v budoucnu, která je způsobena snižující se úrokovou mírou. Ta může totiž zapříčinit tendenci dlužníků splácet své půjčky dříve nebo jejich tlak na snižování úrokových sazeb. **Dodavatelské** riziko spočívá v tom, že kupující nebo prodávající určitého finančního produktu musí dostát svému závazku.

Banka se může proti rizikům bránit dostatečným množstvím vlastního kapitálu, dostatečným množstvím likvidních prostředků, důkladnou kontrolou provozních činností, přesným ohodnocením rizik návratnosti úvěrů a z toho vyplývajícím vhodným zajištěním a obezřetnou obchodní a úvěrovou politikou.

3. Definice úvěru, typy úvěrů, funkce úvěrů ve financování firem

3.1. Definice úvěru

„Úvěr je přenechání peněžního kapitálu formou zapůjčení, tedy přenechání práva disponovat s těmito penězi proti závazku příjemce později vrátit zapůjčený kapitál a odškodnit subjekt poskytující úvěr zaplacením úroku.“⁶ Věřitel tak předává vypůjčovateli k dočasné dispozici určité hodnoty. Bankovní úvěr je časově omezené, úplatné přenechání peněz obchodní banky jejímu klientovi k volnému nebo smluvně vázanému použití.

Úvěry a půjčky jsou u většiny obchodních bank hlavní činností a přinášejí jim rozhodující část výnosů a zisku. Úvěry a půjčky nepřímo motivují činnost bank při získávání úvěrových zdrojů, vkladů, provádění bankovních obchodů a při poskytování různých bankovních služeb. Úvěry patří k rizikovým méně likvidním aktivům, neboť zpravidla jen výjimečně mohou být splaceny před lhůtou splatnosti. Ztrátovým se stává úvěr v případě, kdy dlužník nesplatí úvěr včetně úroku ve lhůtě a úvěr není v dostatečné míře zajištěn likvidním majetkem dlužníka. Základním požadavkem na každý úvěrový obchod požadavek jeho návratnosti a výnosnosti.⁷ Proto tvoří řízení úvěrového portfolia důležitou součást bankovního řízení. Jeho kvalita a vyváženost rozhoduje o úspěchu či neúspěchu banky. Příliš mnoho problémových nebo rizikových úvěrů je důsledkem špatné úvěrové politiky a nedostatečné kontroly a může ohrozit samotnou existenci banky.

Za účelem rozhodnutí, zda úvěr bude nebo nebude poskytnut, si banky stanovují vlastní pravidla, která vymezují podmínky pro poskytnutí úvěru, stanoví minimální požadavky, definují zodpovědnosti a kompetence a popisují kontrolní systém. Při rozhodování o přidělení či odmítnutí úvěru banka musí zohlednit především důvěryhodnost klienta, lhůtu splatnosti, velikost úvěru, rizikovost odvětví, investiční záměr a reálnost jeho propočtů. Podle stupně rizika a s ohledem na objem poskytnutého úvěru musí zvolit vhodný způsob zajištění. „Zajištění úvěru je nástrojem pro zamezení ztrát v případě platební neschopnosti klienta. Zajištění úvěru umožňuje bance uplatnit nároky vůči dlužníkovi nebo třetí osobě a dosáhnout náhradu úvěrové nebo úrokové pohledávky.“⁸

Podle formy zajištění úvěru rozlišujeme zajištění osobní a reálné.

Osobní zajištění může být buď ručení třetí osobou, to se provádí u spotřebních půjček, nebo směnečné zajištění avalovanou nebo akceptovanou směnkou, nebo připuštěním závazku, kdy se u holdingových společností zaručí mateřská společnost za závazky dceřinné společnosti.

V případě **reálného** zajištění je možné zastavit movitý majetek, nemovitý majetek nebo provést cesi. Zajištění nemovitým majetkem se označuje jako hypotéka a vztahuje se na budovy, stavby a pozemky. Bankovní odborník provede znalecký posudek a musí dojít k zápisu na katastrálním úřadu. V případě zástavy movitých věcí se nejčastěji jedná o automobily nebo stroje. U automobilů se tato skutečnost zapisuje na dopravním inspektorátu a v případě strojů se provede záznam na inventárních kartách. Nemovité i movité věci musejí být pojištěny a tato pojistka je vinkulována bance. Rovněž šperky, umělecká díla a cenné papíry lze použít jako zástavu. Tyto cennosti se ukládají do bankovního sejfů. Cese neboli postoupení pohledávky znamená, že je pohledávka nabídnuta bance. Existuje zjevná cese, kdy odběratel přímo platí bance, nebo tichá cese, kdy je úhrada provedena dodavateli, tedy dlužník vůbec neví, že jeho pohledávka byla bance postoupena.

3.2. Funkce úvěrů

Banky využívají peněžní prostředky, které jim svěřili jejich klienti v podobě vkladů, k poskytování úvěrů a pro jiné aktivní transakce. Bankovním úvěrem jsou tyto peníze přerozdělovány a zároveň nově tvořeny.

Bankovní úvěr má své mikroekonomické a makroekonomické funkce.

Makroekonomickými funkcemi úvěru je emisní funkce, distribuční funkce a kreační funkce. Emisní funkce úvěru znamená, že prostřednictvím bankovního úvěru jsou peníze uváděny do oběhu a stahovány z oběhu, přičemž bankovní úvěr v tomto procesu může regulovat jejich množství a usměrňovat jejich proudění. Distribuční funkce úvěru znamená, že úvěr přerozděluje volné peněžní prostředky do oblastí, kde jsou potřebné. Peníze je totiž možné půjčit do jiné územní oblasti než z jaké pocházejí nebo že volné peněžní prostředky vytvořené v jednom odvětví se mohou přesunout do jiného odvětví. To vede k rovnoměrnějšímu rozvoji v zemi. Kreační funkce úvěru úzce souvisí s multiplikací depozit. Z prvotních depozit se prostřednictvím bankovního úvěru vytvoří odvozená depozita, která opět mohou být použita jako úvěr. Z mikroekonomického hlediska je úvěr pro jeho příjemce (vypůjčovatele) peněžním příjmem tvořící disponibilní peněžní fond. Rozšiřováním peněžních fondů úvěrovaných subjektů se zvyšuje jejich kupní síla. Tento jev bývá označován jako důchodová funkce úvěru.

3.3. Členění úvěrů

Úvěry je možno dělit z nejrůznějších hledisek. Nejčastěji užívanými kritérii jsou délka čerpání úvěru, účel poskytnutí úvěru, klient, zajištění úvěru, metoda čerpání úvěru, způsob splácení úvěru, klasifikace, měna a odvětví.

Z časového hlediska rozlišujeme krátkodobé úvěry se splatností do jednoho roku, střednědobé úvěry se splatností od jednoho roku do čtyř let a dlouhodobé úvěry se splatností nad čtyři roky.

Podle účelu dělíme podnikatelské úvěry na provozní (na oběžné prostředky a na pokrytí sezónních výkyvů příjmů a výdajů), investiční, hypoteční, překlenovací (pomáhají řešit přechodný nedostatek zdrojů), na privatizaci a nákup cenných papírů, importní a exportní. Kromě toho jsou poskytovány úvěry neúčelové, u nichž není uváděn účel použití. Úvěry občanům rozdělujeme na spotřební s uvedeným účelem použití, osobní bez uvedení účelu, kontokorentní (účty s povolenými debetními zůstatky) a úvěrové karty.

Z hlediska klientů rozlišujeme úvěry poskytované fyzickým osobám a úvěry poskytované právnickým osobám. Úvěry je možno poskytovat občanům, podnikatelským subjektům, ostatním bankám, státu, městům a obcím.

Z hlediska zajištění dělíme úvěry na nezajištěné a zajištěné. Zajištění může být peněžní a nepeněžní. Peněžním zajištěním se rozumí různé formy ručení (fyzická osoba jako ručitel, bankovní záruka nebo aval směnky). Při nepeněžním zajištění lze do zástavy přijímat pouze věci nabyté zákonným způsobem, jejichž peněžité hodnoty lze v případě výkonu zástavního práva dosáhnout v souladu s platnými právními předpisy. Nejčastějším předmětem zástavy bývají věci movité, věci nemovité, pohledávky a cenné papíry. Existují zde však rizika změny tržní hodnoty zástavy, znehodnocení záruk v čase, rizika vlastnictví a další.

Podle metody čerpání rozlišujeme jednorázové poskytnutí, revolvingový úvěr poskytnutý v dílčích částkách a kontokorentní variabilní čerpání.

Podle způsobu splácení úvěru rozlišujeme jednorázovou splátku jistiny a úroků, jednorázovou splátku jistiny s pravidelnou úhradou úroků a anuitní splácení, kdy je úvěr splácen v pravidelných stejně velkých částkách. Anuitní splátka se skládá ze splátky (úmoru) a úroku. Postupem času se snižuje podíl úroku a roste podíl úmoru.

Podle měny rozlišujeme úvěry korunové a devizové.

Podle realizace splácení úvěrů včetně úroků, dodržování splátkového kalendáře či platební kázně klienta dělíme úvěry na neklasifikované (standardní) a klasifikované.

Klasifikované úvěry se dále podle rizika nesplacení dělí na sledované, nestandardní, pochybné a ztrátové. Toto členění vychází z pokynů České národní banky.

Podle odvětví tvoří úvěry několik kategorií – průmyslový a obchodní úvěr, zemědělský, hypotekární, úvěry jednotlivcům a úvěry jiným bankám. Průmyslové a obchodní úvěry představují zpravidla největší část úvěrů poskytovaných bankami. Do této kategorie spadají také živnostenské úvěry poskytované drobným výrobcům, poskytovatelům služeb a obchodníkům.

Jedním z hledisek členění úvěrových obchodů je hledisko pohybu úvěrových peněžních prostředků. Z tohoto pohledu rozlišujeme tři zásadní kategorie : peněžní půjčky, úvěrové půjčky a finanční facility.

Obchody, při nichž jsou dlužníkovi poskytovány skutečné platební prostředky, se nazývají peněžní půjčky. Banka tak dává příjemci úvěru na určitou dobu určitou peněžní částku.

Při úvěrových půjčkách se jedná o různé formy přejímání závazků bankou vůči třetím osobám na výslovnou žádost dlužníka.

Možnost čerpání úvěrů u bank, přísliby úvěrů a jejich postupné využívání bývají v praxi označovány jako finanční facility. Při takovýchto typech bankovních obchodů je propůjčován kredit, tedy dobré jméno banky. Banka se tímto způsobem zaručí za dlužníka, že uskuteční platbu v případě, že on nedodrží svůj závazek vůči třetí straně. V případě, že klient svým závazkům dostojí, jedná se spíše o bilančně neutrální obchod. Banka pouze přejímá riziko. Pokud je však příslib daný bankou skutečně realizován, tedy banka uhradí závazek klienta, stává se z půjčení kreditu peněžní úvěr. Tyto druhy obchodů jsou proto limitovány centrální bankou a banka si klienty pro takové transakce pečlivě vybírá.

3.4. Typy úvěrů

3.4.1. Kontokorentní úvěr

„Kontokorentní úvěr je krátkodobý bankovní úvěr poskytovaný bankou klientovi v určité výši, který je čerpán podle potřeby v měnícím se rozsahu až do sjednané maximální hranice (v tzv. úvěrovém rámci).“⁹ Kontokorentní úvěr je poskytován na kontokorentním účtu, který na základě obchodního zákoníku patří do skupiny běžných účtů. Na tomto účtu probíhá společně zúčtování došlých a odcházejících plateb.

Kontokorentní účty mohou mít kladný i záporný zůstatek. V případě, že kontokorentní úvěr vykazuje kreditní zůstatek, je klient vůči bance v postavení věřitele. Při debetním zůstatku se stává klient dlužníkem a banka věřitelem. Možná výše debetního zůstatku je omezena úvěrovým rámcem, který může být stanoven jako překročitelný nebo nepřekročitelný. Rámec je časově limitován jako denní, měsíční, čtvrtletní, pololetní nebo roční.

Kontokorentní úvěr bývá nejčastěji využíván k vyrovnání výkyvů běžného účtu, k zabezpečení stálé platební schopnosti klienta, k pokrytí sezónní potřeby oběžného majetku, k vyrovnání výkyvů v likviditě, pro krytí krátkodobých investičních výdajů nebo jako překlenovací úvěr.

3.4.2. Spotřební úvěry

Spotřební úvěry jsou krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé půjčky soukromým domácnostem a drobným živnostníkům. Tyto druhy úvěrů jsou vyvinuty speciálně pro krytí potřeb fyzických osob, jejich podmínky jsou standardizovány, zpracování a průběh úvěrového vztahu jsou zjednodušeny.

Krátkodobé spotřební úvěry mohou vzniknout také přečerpaním účtu, kdy je na běžných účtech klientům dovoleno vykazovat po časově omezenou dobu debetní zůstatek limitovaný určitým rámcem. Úvěr je splácen většinou z pravidelných peněžních příjmů. Tyto úvěry jsou poskytovány bez účelového vázání.

Střednědobé a dlouhodobé spotřební úvěry jsou nejčastější formou klasických spotřebních úvěrů. Použití půjčky může, ale nemusí být účelově vázáno. Někdy pořízené spotřební zboží slouží k zajištění půjčky. Častěji však banky požadují k zajištění úvěru ručení třetích osob nebo právo na obstavení příjmu.

Dlouhodobé spotřební úvěry mají dobu splatnosti do šesti let. Pro zajištění úvěru je možno kromě ručení a zajištění půjčky pořizovaným zbožím je možné zastavit nemovitost.

3.4.3. Směnečné úvěry

3.4.3.1. Směnka

„Směnka je listina obsahující zákonem předepsané náležitosti, ze které jejímu právoplatnému majiteli vyplývá právo na zaplacení peněžní pohledávky zde uvedené, kterou má vůči tomu, kdo na tuto listinu napsal své závazkové prohlášení a podepsal

se pod ně.“¹⁰ „Směnka představuje krátkodobý obchodovatelný cenný papír, který obsahuje písemný závazek výstavce zaplatit určitou částku peněz na určitém místě, v určitém čase, určité osobě (věřiteli) , nebo příkaz výstavce určité osobě, aby v době uvedené na směnce zaplatila věřiteli stanovenou sumu.“¹¹

V úvěrové a bankovní praxi se vyskytují různé druhy směnek. K základním druhům patří směnka vlastní a směnka cizí. Směnka vlastní obsahuje slib výstavce, že sám zaplatí stanovenou částku věřiteli. Směnkou cizí dlužník prikazuje třetí osobě, aby zaplatila věřiteli dlužnou částku místo něho.

Tato oblast je po právní stránce ošetřena Směnečným a šekovým zákonem č. 191/1950 Sb. a tvoří samostatný úsek finančního práva. Aby byla směnka platná, musí splňovat základní náležitosti.

Důležitou vlastností směnky je její převoditelnost indosamentem (rubopisem) na jinou osobu. Tím se převádí pohledávka na nového majitele směnky – indosatáře. Každý indosatář ručí za zaplacení směnky, takže s rostoucím počtem indosatářů se zvyšuje její zajištění. Za zaplacení směnky ručí u vlastní směnky výstavce a u směnky cizí akceptant jako hlavní dlužník a dále všechny osoby podepsané na směnce jako vedlejší dlužníci. To, že je možné domáhat se proplacení směnky na kteréhokoliv z dlužníků, se označuje jako solidární ručení. Směnka umožňuje rychlé uspokojení pohledávky věřitele. Pokud nedojde po předložení směnky k jejímu proplacení, může věřitel podat žalobu u příslušného soudu. Soud rozhoduje ve zkráceném řízení bez účasti dlužníka a vydá platební rozkaz. Tím je dlužníkovi uložena povinnost do 3 dnů uhradit směnečný závazek a náklady řízení nebo ve stejné lhůtě podat opravný prostředek - námitky. Námitky se podávají písemně a musí obsahovat skutečnosti, které dlužník proti vydanému platebnímu rozkazu namítá. Po projednání námitek soud vydá rozsudek, ve kterém buď potvrdí platnost směnečného platebního rozkazu anebo rozhodne, zda a v jakém rozsahu platební rozkaz ruší.

Směnky jsou vystavovány při poskytování finančních půjček mezi nejrůznějšími fyzickými i právnickými osobami, užívají se jako zajišťovací prostředek. Směnky hrají významnou roli u všech druhů krátkodobých bankovních úvěrů a staly se rozšířeným předmětem i nástrojem úvěrových obchodů. Obchoduje se s nimi i na peněžních a mezibankovních trzích.

Směnečné úvěry jsou založeny na zvláštnostech směňky, ačkoliv směňka je vhodná mimo jiné i k zajištění úvěrů jiných druhů. Směnečné úvěry členíme na eskontní, akceptační a ručitelské neboli avalské.

3.4.3.2. Eskontní úvěr

Směnečný eskontní úvěr vzniká nákupem směňky bankou před její splatností s diskontem (srážkou), který vyjadřuje úrok za dobu od dat nákupu do data splatnosti směňky. Banka indosaci (převzetím) směňky přebírá postavení věřitele a jsou na ni převedena směnečná práva. Úvěr je poskytován na částku, na niž je směňka vystavena, na dobu ode dne eskontu do dne splatnosti. V době splatnosti směňky se banka obrací na dlužníka a předkládá mu směňku k proplacení. Dlužníkem je v případě vlastní směňky její výstavce a v případě směňky cizí směnečník. V případě platební neschopnosti nebo odmítnutí směnečným dlužníkem může banka požadovat proplacení směňky na jejím posledním majiteli, od kterého směňku koupila. Hlavní výhodou eskontního úvěru z pohledu klienta je okamžité získání likvidních prostředků prostřednictvím prodeje později splatné pohledávky bez dalších záruk. Poskytnutí eskontního úvěru znamená pro banku relativně omezené úvěrové riziko a příjem ze sraženého diskontu a jiných poplatků. Banka při žádosti o eskontní úvěr posuzuje jak bonitu žadatele, tak i směnečného dlužníka případně indosatářů.

3.4.3.3. Negociační úvěr

Modifikací eskontního úvěru v zahraničí je tzv. negociační úvěr. Tento typ úvěrové směnečné transakce doprovází dokumentární platby (dokumentární inkasa a dokumentární akreditivy). Podstata negociačního úvěru spočívá v tom, že dovozce předem zřizuje svému dodavateli (vývozci) eskont směňky, kterou vývozce vystaví buď na dovozce nebo na jím určenou banku. Banka, která směňku odkoupí (eskontuje) spolu s příslušnými dokumenty, na nichž se vývozce a dovozce dohodli, je negociační bankou. Dovozece otevírá prostřednictvím své domácí banky svému zahraničnímu dodavateli směnečný úvěr u zahraniční banky.

3.4.3.4. Akceptační úvěr

Akceptační úvěry jsou založeny na tom, že banka akceptuje směňku na ni vystavenou. Akcept je písemné přijetí směňky cizí, čímž se akceptant (banka) zavazuje zaplatit

směnečnou částku v době splatnosti směnky. Banka u akceptačního úvěru neposkytuje dlužníku platební prostředky, nýbrž mu propůjčuje své dobré jméno. Bankovní akcept činí směnku důvěryhodnější a obchodovatelnou.

Akceptační úvěr bývá v praxi často kombinován s eskontním úvěrem, kdy banka, která směnku akceptovala, ji sama odkoupí od majitele směnky na jeho žádost. Tím fakticky dojde k poskytnutí peněžního úvěru komitentovi, který potřebuje krátkodobou peněžní půjčku. Banka se stává z právního hlediska hlavním dlužníkem vůči majiteli směnky a zavazuje se zaplatit v termínu splatnosti uvedeném na směnce. Zároveň je však věřitelem vůči klientu, na jehož žádost akceptovala směnku. Klient banky se v úvěrové smlouvě zavázal, že před termínem splatnosti bude deponovat na svém účtu prostředky na splacení směnky.

S rostoucím objemem směnečných akceptů roste riziko likvidity banky a proto je tento typ obchodů omezován předpisy centrální banky. Proto banky poskytují akceptační úvěry jen svým nejdůvěryhodnějším klientům.

3.4.3.5. Ramboursní úvěr

Ramboursní úvěr je formou akceptačního úvěru v zahraničním obchodě. Je poskytován dovozci ramboursní bankou akceptem směnky, kterou na ni vývozce vystaví na částku shodnou s fakturovanou hodnotou dodávaného zboží či služeb. Akcept směnky na žádost dovozce se uskutečňuje proti předání dokumentů předepsaných odběratelem (dovozcem) v rámci dané zahraničně obchodní operace. Banka se tak stává přímým směnečným dlužníkem.

Výhodou ramboursního úvěru pro vývozce je, že má zabezpečenou úhradu vyvezeného zboží a v řadě případů i možnost disponovat peněžní úhradou dříve, než dovozce zboží skutečně obdrží. Pro dovozce spočívá výhodnost takového obchodu v tom, že akcept směnky je spojen s převzetím dokumentů ramboursní bankou, čímž je vázán na skutečnost, že zboží bylo odesláno a vývozce splnil podmínky kontraktu.

3.6.3.6. Ručitelský a avalský úvěr

Ručitelský úvěr představuje poskytnutí kreditu, při němž banka přebírá ručení za závazky svého klienta ve formě záruky nebo garance. Banka se zaručuje, že uhradí vystavenou směnku pokud dlužník nezaplatí ve stanoveném termínu. Na rozdíl od akceptačního úvěru je banka vedlejším a nikoliv hlavním dlužníkem. Peněžní závazek

banky je potenciální, skutečným se stává pouze v okamžiku, kdy je banka povinna zaplatit za hlavního dlužníka.

Banka poskytuje ručitelský úvěr ve dvou formách. Buď podepíše směnečný aval nebo vystaví záruční listinu. V záruční listině banka prohlašuje, že uspokojí věřitele do určité peněžní částky, jestliže dlužník nesplní svůj závazek, případně může plnění vázat i na jiné podmínky uvedené v záruční listině. Bankovní záruky jsou velmi rozšířené jak v tuzemském obchodním styku, tak i v zahraničním obchodě.

Jelikož banka tento typ úvěru poskytuje jen velmi dobrým klientům, kteří jsou bance známi z dlouhodobého spojení a u nichž je riziko nezaplacení malé, není zpravidla nutné žádné zajištění. Stejně jako v případě akceptačních úvěrů se ručitelské úvěry evidují podrozvahově a dávají se do vztahu k vlastnímu kapitálu banky. Pokud příjemce úvěru dostojí svým smluvním závazkům, banka nemusí použít žádné likvidní prostředky.

3.4.4. Lombardní úvěr

Lombardní úvěr je krátkodobý úvěr poskytovaný na pevnou částku a dobu splatnosti proti zástavě movitých věcí nebo práv. Název je odvozen od severoitalské Lombardie, kde tamější penězoměnci tyto typy obchodů začali provádět jako první. Největšího rozmachu dosáhly lombardní úvěry v dobách industrializace. V moderním bankovníctví hraje nejvýznamnější roli lombard cenných papírů.

Výše poskytnutého úvěru se rovná jen určité části ceny, tržní nebo nominální hodnoty zástavy, aby banka byla kryta proti možnému poklesu ceny nebo kurzu. Díky stanovení lombardní kvóty je úvěrové riziko poměrně malé. Navíc jsou do zástavy přijímány jen věci, které jsou hodnotově stabilní a obchodovatelné. Předmětem zástavy může být zboží, drahé kovy a jiné cennosti, cenné papíry, směnky, faktury a účetní pohledávky, životní pojistky, autorská práva, know-how, patenty apod. Je však nutné dodržovat zásadu, že lombardem se mohou stát pouze věci vhodné pro předání. K ustanovení zástavního práva je nutné, aby vlastník zastavovanou věc předal věřiteli nebo přenesl vlastnická práva na zástavního věřitele.

Lombardním úvěrem jsou zásadně kryty krátkodobé finanční potřeby klienta. Je však možné si za tyto prostředky pořizovat věci, které se stávají zástavou úvěru. Lombardní úvěr umožňuje dlužníkovi získat peníze bez toho, aniž by musel prodávat zastavované předměty. Může si tak ponechat rentabilní investice nebo cenné papíry a nemusí prodávat objekt zástavy za momentálně možná nevýhodnou cenu.

3.4.5. Hypoteční úvěr

Hypotekární úvěr patří k nejstarším druhům bankovního úvěru. Jedná se o dlouhodobý úvěr poskytnutý na zástavu nemovitosti poskytovaný fyzickým i právnickým osobám. Může se přitom jednat o obytné domy, nebytové prostory, hospodářské budovy, průmyslové objekty, hotely nebo pozemky. Nejprve byly hypoteční úvěry poskytovány pouze na již existující budovy. Postupně začaly být poskytovány tyto úvěry také na nemovitosti, které budou s jeho pomocí teprve vznikat. Zástavní právo se zaznamenává zápisem do pozemkové knihy na příslušném katastrálním úřadu. Když dlužník umoří celý poskytnutý úvěr a uhradí úroky a ostatní výlohy bance podle smlouvy, je proveden výmaz hypotéky z pozemkové knihy. Hypotéka umožňuje věřiteli v případě nesplacení úvěru požádat o prodej nemovitosti. Exekuční prodej kryje přednostně pohledávku banky.

Předpokladem pro jednání o poskytnutí hypotečního úvěru je doklad potvrzující vlastnictví nemovitosti žadatele. Zároveň je potřeba provést odborný odhad ceny nemovitosti, předložit doklady o výši nájemného nebo výnosnost pozemku. U projektovaných staveb je zapotřebí předložit povolení ke stavbě, plány a rozpočty.

V případě, že úvěr je poskytnut na již existující nemovitost, je možné čerpat celou částku jednorázově. Hypotekární stavební úvěr se vyplácí postupně po částech podle toho, jak pokračuje stavba. Banka zároveň sleduje průběh stavby a uhrazuje účelově dodavatelské faktury.

Pro tento úsek úvěrové činnosti je vzhledem k její složitosti mít specialisty z oboru vlastnického práva a odborné odhadce.

Velmi oblíbený a rozšířený samostatný typ hypotekárního úvěru představuje úvěr na pořízení bytu nebo bytového domu v rámci smlouvy o stavebním spoření. Tyto půjčky jsou hlavním produktem stavebních spořitelen a hypotečních bank založených k uvedenému účelu.

3.4.6. Bankovní finančně úvěrové obchody

3.4.6.1. Leasing

„Leasing je pronájmem investičního zařízení, předmětů dlouhodobé spotřeby a jiných předmětů uživateli za sjednané nájemné na určitou nebo neurčitou dobu. Jde o samostatný druh obchodů, jejichž potřebu a účelnost prověřila hospodářská praxe.“¹²

Pronajímatelem leasingových předmětů jsou výrobci, obchodníci a leasingové společnosti. Leasing rozdělujeme na operační a finanční. U operačního leasingu jde o přímý vztah mezi výrobcem (obchodníkem) a nájemcem. Ve většině případů se jedná o vztah krátkodobý až střednědobý. Pronajímatel předá leasingový předmět do užívání nájemci a ten mu za to platí pravidelně smluvně sjednané nájemné. Role banky spočívá v tom, že pomáhá úvěrem financovat pronajímatelům leasingové smlouvy, vede jim příslušné účty a inkasuje nájemné.

Značné rozšíření leasingových obchodů a velké nároky na vlastní a cizí kapitál pronajímatelů vedly ke vzniku finančního leasingu, tedy k zakládání specializovaných leasingových společností. Ty vznikly buď z iniciativy výrobců, nebo jako dceřinné společnosti bank. Vlastníkem většiny leasingových společností jsou u nás banky, které financují poskytováním úvěrů i ty leasingové společnosti, které jsou na nich kapitálově nezávislé. Výrobce dodává zboží jeho uživateli, leasingová společnost jej od výrobce odkupuje, stává se tak jeho vlastníkem a uzavírá s jeho uživatelem leasingovou smlouvu. Uživatel platí nájemné leasingové společnosti, která výrobcí předem zaplatila plnou kupní cenu leasingového předmětu. Při ukončení pronájmu dochází k převodu vlastnických práv na nájemce. Výrobce zpravidla ihned po uzavření prodejního kontraktu vyplňuje se svými odběrateli formulář leasingové společnosti, s níž spolupracuje. Finanční leasing lze sjednávat na věci movité i nemovité. Podle použití lze leasingové předměty diferencovat na investiční zařízení a spotřební předměty.

Banky díky leasingu rozšiřují paletu nabízených produktů o atraktivní, pružnou a pro podniky výhodnou službu. Firmy nedisponující dostatečným vlastním kapitálem nemusejí žádat o úvěr a pronájem jim umožňuje pružné investiční plánování. Výrobci se rozšiřují možnosti odbytu bez toho, aniž by musely žádat o úvěr na financování dlouhodobých pohledávek. Leasing tedy představuje určitý druh financování. Bankám se díky leasingu rozšiřují možnosti poradenských služeb,

pomáhají sladit finanční zájmy a možnosti pronajímatele a nájemce. Spolu s leasingem jsou spjaty další obvyklé bankovní služby, jako je vedení účtů, inkaso nájemného a podobně, což pro banku znamená další příjmy z poplatků.

3.4.6.2. Faktoring

Faktoring je převzetí a odkup krátkodobých pohledávek z iniciativy majitelů pohledávek (věřitelů) bez možnosti jejich zpětného postihu při insolvenci dlužníka. Jedná se o způsob financování splátkového obchodu, při kterém dodavatel zboží a služeb prodá své pohledávky za kupujícími bance nebo faktoringové společnosti. Vyvinul se z eskontu směnek a cese pohledávek, kdy jde v podstatě také o odkup nebo postup (převod) pohledávky bankou.

Faktoring provozují buď banky samy nebo se podílejí svým kapitálem na založení faktoringových společností, které jsou často zřizovány jako dceřinné společnosti bank.

3.4.6.3. Forfaiting

Forfaiting znamená odkup střednědobých a dlouhodobých pohledávek tuzemskou či zahraniční bankou nebo speciálním ústavem, aniž by tento příjemce pohledávky mohl uplatňovat vůči prodejci pohledávky nárok v případě insolvence dlužníka. Forfaitingové obchody provádějí banky, konsorcia bank nebo finanční společnosti, které jsou často dceřinnými společnostmi bank.

Forfaiting je využíván především v zahraničním obchodě, předmětem forfaitingu jsou nejčastěji účetní pohledávky v měnách vyspělých zemí (USD, DEM, JPY, CHF) nebo směnky. Střednědobé a dlouhodobé pohledávky jsou vystaveny vyšším rizikům likvidity, bonity a kursových ztrát. Forfaitér odkupuje jen ty pohledávky, u nichž dlužník jednoznačně a bezvýhradně uznal svůj dluh a zřekl se nároků vůči věřiteli (dodavateli) na pozdější reklamace. V případě nezaplacení závazku dlužníkem je forfaitér oprávněn přistoupit k soudnímu vymáhání platby.

3.4.7. Sanační úvěr

V případě, že se podnik stane insolventním, má banka volbu ze dvou vzájemně protichůdných možností. Buď se bude snažit urychleně stáhnout z podniku veškeré poskytnuté úvěry a omezit tak předpokládané ztráty na minimum anebo podniku pomůže z jeho tíživé finanční situace poskytnutím dalších finančních prostředků.

Před případným poskytnutím sanačního úvěru je nutné provést objektivní rozbor hospodářského a finančního postavení dlužníka, zjistit příčiny insolvence a zvážit zda a jakým způsobem lze podnik zachránit.

Sanační neboli revitalizační úvěr je úvěr, kterým banka pomáhá financovat náklady nápravných opatření, která mají vést k obnovení likvidity a záchraně hospodářské existence podniku. Bankou je uloženo podniku, jaká nápravná opatření má provést. Banka musí postupovat v souladu s postupem ostatních věřitelů, aby pomoc podniku byla koordinovaná. Podmínky úvěru jsou vždy velmi individuální a kontrola bankou je oproti běžným úvěrům zintenzivněna. Důkladná pozornost je také věnována kvalitě úvěrového zajištění.

U nás sanační úvěry poskytuje podnikům v rámci revitalizačního programu Konsolidační banka na základě vládních pokynů.

3.4.8. Veřejné úvěry

V některých zvláštních případech banka poskytuje úvěry z finančních zdrojů jiného subjektu, který spravuje podle jeho pokynů. Úvěr je poskytován z pověření veřejné instituce buď určenému ekonomickému subjektu nebo na přesně stanovený účel. Banka tedy plní pouze roli zprostředkovatele.

Veřejné úvěry představují finanční pomoc v souladu s cíli státní hospodářské politiky, mohou mít i sociální nebo ekologický podtext. Jejich účelem je podpora a rozvoj hospodářsky slabých regionů, podpora určitých odvětví ekonomiky, programy bytové výstavby, investice do ochrany životního prostředí a podpora exportu.

Veřejné úvěry mohou být poskytovány specializovanými bankami, nebo jejich poskytnutím může být pověřena kterákoliv banka. V České republice se podílejí na realizaci státní podpory především Konsolidační banka, Česká exportní banka, Českomoravská záruční a rozvojová banka a do jisté míry také stavební spořitelny a hypoteční banky. Veřejná podpora nemusí mít vždy jen podobu úvěru, často se jedná o převzetí záruk za poskytnuté úvěry nebo státní příspěvek ke stavebnímu spoření.

4. Charakteristika vybrané banky, její vývoj a současné postavení

KOMERČNÍ BANKA , a.s.

4.1. Vývoj Komerční banky

Komerční banka vznikla na základě reformy bankovního systému jako univerzální banka vyčleněním ze Státní banky československé. V červnu 1990 KB zahájila jako první z českých bank obchodování na Prozatímním sekundárním trhu a v červenci téhož roku vydává jako první banka na našem území po padesáti letech emisi dluhopisů. V lednu 1992 změnila Komerční banka v souladu s privatizačním plánem právní formu ze státního peněžního ústavu na akciovou společnost. Fond národního majetku měl podíl ve výši 44% , 53% akcií KB bylo privatizováno v rámci první vlny kupónové privatizace, 4,6% akcií bylo převedeno na Dotační investiční fond a 3% na Restituční investiční fond. Na podzim roku 1992 byly vydány první platební karty EC/MC, v roce 1996 přibýly i karty systému VISA a v roce 1998 také American Express. V listopadu 1994 bylo navýšeno základní jmění na 9,502 miliardy korun, což učinilo Komerční banku na dlouhou dobu kapitálově nejsilnější bankou na českém trhu.

Komerční banka poskytla mnoho problematických úvěrů, jejichž rostoucí objem přinutil banku v letech 1997 až 1998 ke zvýšené tvorbě opravných položek a rezerv. V roce 1998 vytvořila KB sice zisk ve výši 11 427 milionů Kč, ale po vytvoření rezerv vykázala ztrátu ve výši 9 546 milionů Kč.¹³ V roce 1999 vytvořila banka nejvyšší ztrátu za celou dobu své dosavadní existence – téměř 9,8 miliardy Kč.¹⁴ Do tohoto čísla se především nepříznivě promítl důsledek podvodného obchodu s rakouskou firmou BCL, na nějž musela banka vytvořit rezervy ve výši 8,4 miliardy Kč.¹⁵ V uplynulém roce banka dosáhla zisku ve výši 7 874 milionů Kč, celkově však vykázala ztrátu ve výši 19 milionů Kč.¹⁶

Rostoucí problémy banky s návratností některých poskytnutých úvěrů byly jednou z hlavních příčin personálních změn v jejím vedení. Na postu generálního ředitele nahradil Richarda Salzmannu Jan Kollert.

V září 1998 byl zahájen provoz Expresní linky Komerční banky, která umožňuje klientům prostřednictvím telefonu nepřetržitý kontakt se svými účty. 23. srpna 1999

byla podepsána smlouva o převodu ztrátových úvěrů v nominální hodnotě 23,1 miliardy korun z Komerční banky do Konsolidační banky, KB za ně dostala zapláceno 13,6 miliardy korun.¹⁷ V prosinci 1999 začal úpis nových akcií, po jehož skončení dosáhl státní podíl v bance spravovaný FNM 60 procent. V únoru 2000 vláda souhlasila s plánem vyvedení nekvalitních pohledávek v nominální hodnotě 60 miliard korun do dceřinné společnosti Konpo, kterou později odkoupila Konsolidační banka za 60 procent nominální hodnoty.

V březnu 2000 byl spuštěn Program Komerční banka, jedná se o projekt s cílem zastavit negativní trendy v oblasti obchodu a nákladů. V dubnu minulého roku nahradil Jana Kollerta ve funkci generálního ředitele a předsedy představenstva Radovan Vávra.

Počet zaměstnanců má od roku 1995 klesající trend, v roce 1999 se průměrný přepočet zaměstnanců snížil o 538 osob.¹⁸ V červenci 2000 byla zavedena nová organizační struktura, která má za cíl racionalizovat proces řízení v bance a snížit provozní náklady. V důsledku toho do konce minulého roku muselo opustit 2300 zaměstnanců.¹⁹ V prosinci 2000 vláda poskytla bance garance na riziková aktiva ve výši maximálně 20 miliard korun.²⁰

4.2. Současné postavení Komerční banky

Komerční banka je jedním z největších peněžních ústavů v České republice a zaujímá významné postavení ve střední a východní Evropě. Banka svým klientům nabízí pestrou paletu služeb v mnoha oblastech, kterou doplňují jednotliví členové Finanční skupiny Komerční banky. Klienti tak mohou v rámci jednoho peněžního ústavu získat úvěr, uzavřít pojištění, sjednat leasingovou smlouvu, uzavřít stavební spoření nebo získat investiční poradenství.

Komerční banka motivuje své klienty k využívání alternativních distribučních kanálů, a to jak cenovou politikou, tak nabídkou tzv. balíčků produktů vytvořených pro vybrané klientské segmenty, které obsahují zvýhodněnou nabídku služeb banky poskytovaných prostřednictvím alternativních distribučních kanálů. Banka se snaží optimalizovat technickou infrastrukturu a provoz informačního systému pro platební styk.

V červnu 1999 bylo rozšířeno poskytování služeb „Expresní linky KB“ i na fyzické osoby – podnikatele. Tato služba umožňuje nepřetržitý přístup k účtům a přispívá ke zvýšení pohodlí, spokojenosti a loajality klientů. Služby jsou poskytovány

prostřednictvím vyškolených pracovníků Telefonního centra Liberec (tzv. telefonních bankéřů). Bezpečnostní systém této moderní služby je navržený na základě zkušeností předních světových bank. Ke zvýšení bezpečnosti přispívá také automatické nahrávání a archivace všech telefonních hovorů. Internetové bankovníctví reprezentují BEST KB a M-BEST. Homebanking BEST KB (Bankovní elektronický systém Komerční banky) je velmi dobře využitelný jak v oblasti platebního styku, tak při kontrole příjmů a výdajů. Umožňuje služby tuzemského i zahraničního platebního styku, zadávání trvalých příkazů, přijímání zpráv o provedených platbách a došlých úhradách, tisk výpisů, informace o kursovém lístku a burze a informace o stávajících a nových produktech KB. Modulární bankovní elektronický systém M-BEST je napojen přímo na informační systém banky a umožňuje přímé poskytování vybraných produktů. Nabízenými on-line službami se příliš neliší od systému BEST KB.

Od 1.7. 2000 banka zvýhodnila platby prostřednictvím platebních karet tím, že neúčtuje poplatek za zpracování účetní položky. Banka obchodníkům umožňuje přijímat platební karty všech nejvýznamnějších mezinárodních systémů, tedy Euro Card / Master Card, VISA, American Express, JCB a Diners Club. V listopadu 1999 banka zahájila provoz SET (Secure Electronic Transaction) pro provádění bezpečných plateb po Internetu platební kartou.

Komerční banka se bude přednostně soustřeďovat na prodej takových výrobků a služeb, které jsou zdrojem neúrokových výnosů. Cílem této nové obchodní politiky je zvyšování podílu výnosů z bilančně neutrálních obchodů na celkových výnosech, stabilizace příjmů banky a eliminace negativních důsledků průběhu ekonomického cyklu i změn chování klientů.

Banka ztratila mnoho velkých a významných klientů, neboť organizace státní zprávy a rozpočtové organizace státu musely od 1.1. 2001 převést své účty do České národní banky. Tato ztráta by však mohla být kompenzována. Vláda schválila, že Komerční banka bude poskytovat finanční služby pro Fond národního majetku a možná vyhraje i veřejnou soutěž na spravování účtů Všeobecné zdravotní pojišťovny.²¹

Tabulka č. 1 : **Základní finanční údaje podle mezinárodních účetních standardů (IAS)**

Základní ukazatele (IAS)	Měrná jednotka	Rok 1995	Rok 1996	Rok 1997	Rok 1998	Rok 1999	Rok 2000
Bilanční suma	mil. Kč	383 547	445 954	466 517	422 084	390 122	402 205
Úvěry klientům	mil. Kč	235 653	256 166	249 989	214 018	181 754	126 943
Vklady celkem	mil. Kč	310 133	355 647	379 946	345 467	317 585	327 002
- z toho primární	mil. Kč	234 340	280 457	296 882	273 698	259 191	287 624
Vlastní emise obligací a poukázek	mil. Kč	33 294	33 938	37 046	31 646	27 742	27 441
Základní kapitál	mil. Kč	9 502	9 502	9 502	9 502	16 604	19 005
Zisk/ztráta před tvorbou rezerv a zdaněním	mil. Kč	9 106	10 240	11 233	11 427	7 620	7 874
Čistý zisk/ztráta po zdanění	mil. Kč	5 184	5 299	528	-9 546	-9 782	- 19
Kapitálová přiměřenost	%	10,73	10,68	8,65	9,56	10,32	14,75
Počet pracovníků	osoby	16 232	15 855	14 843	14 025	13 509	11 865
Obchodní místa	počet	375	370	364	354	349	334

Zdroj : internetové stránky Komerční banky

4.3. Finanční skupina Komerční banky

Finanční skupina Komerční banky je přední finanční skupina v České republice, jejímž prvořadým cílem je uspokojování potřeb a dosahování spokojenosti a loajality cílových klientů vhodnou kombinací bankovních a nebankovních produktů a služeb poskytovaných jednotlivými společnostmi finanční skupiny. Mezi nabízené produkty a služby patří především penzijní připojištění, stavební spoření, životní a neživotní pojištění, služby v oblasti investování do cenných papírů, tuzemské i zahraniční investiční poradenství, leasing, factoring a kombinované produkty – tzv. balíčky produktů pro cílové klientské segmenty. Finanční skupina KB poskytuje také ekonomické poradenství, oceňování, controlling, revitalizace podniků a jejich částí, zajišťuje provoz bankomatů, převoz cenin a ostrahy budov a majetku.

Strategie celé skupiny ve vztahu ke klientům je založena na zachování univerzálnosti s výraznou profilací k jednotlivým klientským segmentům. Především velkým a středním podnikům jsou kromě bankovních služeb poskytovány i služby finančního poradenství a financování rozvojových projektů. Pro podnikatele a drobné podniky banka nabízí balíčky produktů a služeb, pro občany nabízí pružná řešení každodenních problémů jako například potřeb bydlení a pojištění. Banka klade důraz na zjednodušení administrativních postupů při získávání spotřebitelských a hypotečních úvěrů.

Finanční skupina Komerční banky zahrnuje těchto 13 společností :

Komerční pojišťovna, a.s., je stoprocentně vlastněnou dceřinnou společností Komerční banky. Tato pojišťovna zažívá v posledních třech letech velice dynamický rozvoj. Velmi významnou událostí pro rozvoj pojišťovny bylo získání licence na provozování smluvního pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel v roce 1999. V důsledku toho Komerční banka navýšila její základní jmění o 150 milionů korun.²²

Všeobecná stavební spořitelna KB, a.s., je ze 40% vlastněná Komerční bankou, dalšími akcionáři jsou BHW Holding, GmbH, a Česká spořitelna, a.s. Spořitelna měla počátkem minulého roku 17,2% podíl na trhu stavebního spoření, jejím cílem je však dosáhnout 25% podíl. Ke splnění tohoto cíle používá všestrannou podporu prodeje a důsledné prosazování klientského přístupu.

Investiční kapitálová společnost KB, a.s., je stoprocentně vlastněnou dceřinnou společností KB. Společnost spravuje majetek v šesti fondech, z nichž dva byly založeny v rámci kupónové privatizace, a současně obhospodařuje i část aktiv Penzijního fondu KB.

Penzijní fond Komerční banky, a.s., je stoprocentní dceřinnou společností Komerční banky. Na trhu penzijního pojištění zaujímá přední místo z hlediska počtu klientů i úrovně bilanční sumy. Fond přijímá inkasa příspěvků a provádí výplatu dávek. Obchodní i provozní činnost fondu výrazně ovlivnilo přijetí novely zákona o penzijním připojištění, které přineslo zvýšený zájem o tento produkt.

Komerční banka Bratislava, a.s., je zahraniční dceřinná společnost stoprocentně vlastněná Komerční bankou. Banka se snaží i při složitější ekonomické situaci na Slovensku rozvíjet své obchodní aktivity a rozšiřovat nabídku poskytovaných produktů a služeb.

Investiční privatizační fond KB, a.s., byl v minulém roce přeměněn na IKS globální, otevřený podílový fond Investiční kapitálové společnosti KB,a.s. Podílem na základním jmění této přidružené společnosti je Komerční banka s 35,4% největším akcionářem fondu.

CAC LEASING, a.s., je přidruženou společností a KB v ní vlastní 50% podíl na základním jmění. U nás má postavení největší univerzální leasingové společnosti. Provádí především obchody autoleasingu, leasing strojů a zařízení.

Společnost **ALL IN, a.s.**, je stoprocentně vlastněnou společností Komerční banky a lze ji stručně charakterizovat jako podnik pomocných bankovních služeb. Poskytuje služby v oblastech oceňování majetku, ekonomického poradenství a controllingu investičních projektů. Zabývá se zpracováváním znaleckých posudků, leasingem movitého a nemovitého majetku, realitní činností a operacemi s pohledávkami.

V přidružené společnosti **MUZO, a.s.**, činí podíl Komerční banky na jejím základním jmění 49,9. Společnost poskytuje a rozšiřuje komplexní služby pro provoz bankomatů, platebních terminálů, platebních a identifikačních karet v tuzemském i mezinárodním styku.

Komercni Finance, B.V., je stoprocentně vlastněná dceřinná společnost KB. Zajišťuje vydávání dluhopisů na zahraničních kapitálových trzích a poskytuje úvěry akcionáři. Za dobu své existence vydala tři emise dluhopisů, a to v USD a DEM.

Factoring KB, a.s., je stoprocentně vlastněná společnost Komerční banky a nabízí služby v oblasti tuzemského regresního faktoringu (odkup pohledávek, zajišťování inkasa, správa a financování pohledávek) a zaujímá druhé místo na tomto trhu.

V dceřinné společnosti **A-TRADE, s.r.o.**, má Komerční banka přímou majetkovou účast ve výši 75% základního jmění. K hlavním aktivitám společnosti patří především developerská činnost, projektové řízení, financování investičních akcí a prodej bytů.

Bankovní ochranná služba, a.s., je společnost zajišťující přepravu cenností, fyzickou ostrahu poskytovanou zejména v bankovním sektoru a celoplošný svoz a počítání hotovosti ve vlastním zpracovatelském místě. Společnost se stala členem Asociace soukromých bezpečnostních služeb ČR, aby se zúčastnila procesu standardizace v rámci zapojování ČR do evropských struktur.

4.4. Privatizace Komerční banky

V roce 1997 se vláda usnesla zahájit přípravu prodeje zbývajících majetkových účastí v České spořitelně, Komerční bance a Československé obchodní bance. Poradcem Fondu národního majetku pro privatizaci Komerční banky se stala společnost Goldman Sachs International. Valná hromada rozhodla v květnu 1999 o navýšení základního jmění na dvojnásobek (19 miliard Kč).²² Po skončení úpisu nových akcií dosáhl státní podíl v Komerční bance 60 procent. V srpnu 1999 byl vydán inzerát vyzývající potencionální investory k vyjádření předběžného zájmu o koupi státního podílu v KB. Poté došlo k vládou schválenému vyvedení nekvalitních pohledávek ve výši 60 miliard korun do dceřinné společnosti Konpo a jejímu následnému odkoupení Konsolidační bankou.²⁴ V srpnu minulého roku se konaly rozhovory manažerů se zástupci společnosti Goldman Sachs. V září pak bylo rozesláno Informační memorandum - oficiální prospekt, který popisuje banku a její hospodaření, který připravila pro Řídící výbor pro privatizaci bank společnost Goldman Sachs International. V listopadu 2000 vláda schválila seznam zájemců postupujících do dalšího kola výběru. Jedná se o tyto banky : německá HypoVereinsbank, francouzská Crédit Agricole, francouzská Société Générale, a italská UniCredito. Všechny čtyři banky patří mezi silné subjekty s mezinárodní působností a zkušenostmi s akvizicemi jiných bank. V listopadu byly vládou schváleny garance na část nekvalitních úvěrů. V prvním čtvrtletí tohoto roku probíhaly manažerské prezentace a „Due Dilligence“, což je hloubková kontrola interních materiálů banky, kterou provádějí zájemci o banku s cílem lépe ji poznat a odhadnout její hodnotu.

Vláda České republiky měla původně rozhodnout o strategickém investorovi a schválit podmínky prodeje státního podílu v KB do poloviny letošního roku. Nyní je však možné, že se celá věc oddálí, neboť Řídící výbor pro privatizaci uvažuje o tom, že zájemci budou předkládat své nabídky dokonce ve třech kolech, aby cena byla co nejvyšší. Ještě v únoru ministerstvo financí i Komerční banka odhadly cenu za státní podíl na přibližně 40 miliard korun, analytici dokonce jen na 25 miliard. Vláda má však zájem získat z prodeje KB tolik peněz, kolik Konsolidační banka stálo čištění jejího úvěrového portfolia. Sanace zatím stály Konsolidační banku 50 miliard korun, ale existuje ještě státní garance na dalších 20 miliard korun rizikových aktiv. Tato záruka je časově omezená a měla by pokrývat ztráty z rizikových aktiv vzniklé do konce roku 2003.²⁵ Vzhledem k tomu, že o Komerční banku se zajímají čtyři zahraniční investoři, mohla by konečná prodejní cena skutečně dosáhnout předpokládané výše. V případě České spořitelny zaplatila rakouská Erste částku odpovídající 1,6násobku účetní hodnoty banky přesto, že byla jediným zájemcem. ČSOB byla prodána dokonce za 2,6násobek účetní hodnoty, což jasně ukázalo, jak důležité je pro silnou pozici při vyjednávání banku před privatizací nejprve očistit, dosadit do ní silný a kvalifikovaný management, a teprve potom ji na základě nových výsledků prodat. Privatizací státního podílu se banka stane součástí renomovaného subjektu, což upevní její stabilitu, pomůže jejímu všestrannému zapojení do globalizovaného finančního světa a umožní získání dalšího bankovního i nebankovního know-how.

Je evidentní, že se vláda bude snažit prodat Komerční banku za co nejvyšší cenu. Cenové nabídky však nejsou jediným kritériem výběru. Exministr financí Pavel Mertlik uvedl, že „Kdyby nabízené ceny byly příliš blízké nebo shodné, vzroste význam kvalitativních kritérií.“ Náměstek ministra financí Jan Mládek k tomu dodal, že „vláda by přihlížela ke schopnosti financovat český průmysl a k tomu, kolik přivede zájemce o banku dalších investorů do českého zpracovatelského průmyslu.“

Tabulka č. 2 : Hlavní akcionáři Komerční banky, a. s., s podílem na základním jmění
větším než 1% (k 31.12. 2000)

Akcionář	Podíl na základním jmění v %
Fond národního majetku České republiky	60,00
The Bank of New York ADR Department	11,98
Chase Ireland [Nominees] Limited	1,58
Chase Nominees Limited	1,55
Raiffeisen zentral bank Österreich AG	1,19
State Street Bank and Trust Company	1,14
ostatní akcionáři	22,56

Zdroj : Internetové stránky Komerční banky

Ve třetím čtvrtletí roku 2000 došlo jen k nepatrným změnám v rozložení a počtu akcionářů banky. V uvedeném období pokračoval trend v posilování podílu hlavních akcionářů banky. Majoritní vlastník banky - Fond národního majetku České republiky - vlastní nadále majetkový podíl ve výši 60,0 % základního jmění banky. Ve třetím čtvrtletí nadále klesal počet tuzemských akcionářů, kteří ale přesto nadále tvoří více než 91 % celkového počtu akcionářů.

4.5. Charakteristika potencionálních investorů

HypoVereinsbank je po Deutsche Bank druhým největším německým finančním domem. Vznikla sloučením Bayerische Bank a Bayerische Hypotheken und Wechselbank v roce 1998. Šlo o historicky první spojení komerční a hypoteční banky v Německu. HypoVereinsbank sídlí v Mnichově stejně jako automobilový koncern BMW, se kterým má velmi dobré vztahy a jehož investici na výstavbu továrny v ČR podporuje.²⁶

Société Générale je osmá největší banka v eurozóně a druhá největší v domovské Francii. Banka byla založena v roce 1894 s cílem pomáhat rozvoji francouzského průmyslu a obchodu. V roce 1987 byla zprivatizována a již o rok později uskutečnila významné akvizice v USA a Japonsku. Její síť tvoří 2600 poboček ve Francii a dalších 650 ve světě.²⁷

UniCredito Italiano vznikla v roce 1998 sloučením několika menších subjektů. Banka se snaží výrazně posilovat svou pozici ve střední a východní Evropě. V roce 1999 získala velkou polskou komerční banku Bank Pekao, v roce 2000 koupila chorvatskou Splitska Banka, slovenskou Polnobanku a získala kontrolní balík akcií v bulharské bance Bulbank. Italové slibují, že v případě získání Komerční banky by přivedli do České republiky mnohem více investic.

Crédit Agricole neboli „zemědělská úvěrová banka“ je co do výše vlastního kapitálu největší francouzskou bankou. Ve Francii má 8 tisíc poboček a 16 milionů klientů.²⁸ Byla založena v roce 1894 za účelem pomáhat financovat zemědělce potýkající se s neúrodou a nedostatkem kapitálu. Jedná se o banku vlastněnou regionálními pobočkami, ovšem do budoucna by měla vstoupit na akciový trh. Credit Agricole se zaměřuje především na drobnou klientelu a po vstupu do KB by mohla zajistit příliv prostředků do specializovaného fondu pro rozvoj malého a středního podnikání v České republice. Banka dnes působí v šedesáti zemích světa a počátkem února tohoto roku získala nákupem tří čtvrtin finanční a bankovní skupiny Lukas pozici lídra na polském trhu.

5. Úvěry nabízené občanům

Žadatelem o úvěr nabízený občanům bývá nejčastěji fyzická osoba. Ale i podnikatel může zažádat o občanský úvěr, musí však předložit daňové přiznání za minulý rok a dokázat, že nemá žádné daňové nedoplatky.

Pokud o úvěr žádá jeden z manželů, druhý se automaticky stává spolužadatelem. V případě, že mají manželé uzavřenou předmanželskou smlouvu na jejímž základě nevzniká společné jmění manželů, může zažádat jeden z manželů samostatně. Do vzorce pro výpočet disponibilního příjmu se však započítávají oba manželé. Pokud je muž rozvedený nebo svobodný a má dítě, je nutné doložit, že řádně platí výživné. To je možné buď na základě výpisu nebo vlastnoručně od manželky.

Pokud spolu dvě osoby žijí ve společné domácnosti jako druh a družka, nemůže být druhý z nich spolužadatelem o úvěr. Pokud mají druh s družkou dítě, dítě se započítává do životního minima, druh však nikoliv.

5.1. Spotřebitelské úvěry

„Spotřebitelské úvěry jsou hotovostní a bezhotovostní úvěry určené občanům na spotřební předměty, neúčelové investice a na nemovitosti s pevnou úrokovou sazbou.“²⁹

5.1.1. Osobní hotovostní neúčelový úvěr

Osobní hotovostní neúčelový úvěr slouží k financování osobních (nepodnikatelských) potřeb klientů bez uvedení účelu. Podmínkou pro poskytnutí úvěru je existence podnikatelského běžného účtu vedeného u Komerční banky.

Minimální výše úvěru je 50 000 Kč, výjimečně se poskytují úvěry již od 30 000 Kč, pro banku jsou však takto nízké částky z hlediska výnosů nezajímavé. Maximální výše úvěru je 500 000 Kč. Do výše 70 000 Kč není vyžadováno zajištění, úroková míra je však přibližně o 2% vyšší než se zajištěním. Čerpání probíhá převodem na běžný účet klienta. Čerpat lze jednorázově nebo postupně. Maximální délka splatnosti je 6 let. Úvěr je splácen formou měsíčních anuitních splátek. K dvacátému dni každého měsíce by měl klient na účtu nechat zůstatek ve výši odpovídající alespoň pravidelné měsíční splátce. Na konci měsíce by na účtu ještě měla zůstat alespoň částka odpovídající výši poplatku za vedení účtu.

5.1.2. Osobní bezhotovostní účelový úvěr

Osobní bezhotovostní účelový úvěr se od výše uvedeného úvěru liší tím, že je poskytován k určitému účelu. Čerpání úvěru je bezhotovostní a probíhá na základě předloženého dokladu (faktury nebo kupní smlouvy). Záležitosti týkající se čerpání jsou ošetřeny v bodě „čerpání úvěru“ a ve specifických podmínkách úvěrové smlouvy.

5.1.3. Úvěr na zboží

Úvěr na zboží je poskytován fyzickým osobám ve spolupráci s vybranými obchodníky, kteří mají s Komerční bankou uzavřenou smlouvu o provozní spolupráci. Úvěr je poskytován účelově, slouží k získání konkrétního zboží (mimo automobilů) či konkrétních služeb u daného podnikatele a sjednává se přímo v provozovně podnikatele. Zákazník tedy nemusí vyřizovat úvěr v bance a nevybírá se ani zprostředkovatelská odměna. Zákazník pouze musí předložit potvrzení o výši příjmů nebo daňové přiznání za sebe a případného ručitele a podepsat u podnikatele „Smlouvu o úvěru se zákazníkem“. Úvěr na zboží je tudíž levnější a časově méně náročný než osobní úvěr.

Minimální částka úvěru je 10 000 Kč a maximální částka je stanovena na 99 000 Kč. Maximální výše úvěru je limitována kupní cenou nakupovaného zboží sníženou o požadovanou zálohu. Zákazník musí prodejci zaplatit zálohu ve výši odpovídající minimálně 10% z celkové ceny zboží. Zboží se ihned po zaplacení stává majetkem zákazníka. Čerpání je vždy jednorázové a provádí se na základě faktury, která má náležitosti daňového dokladu ve prospěch prodejcem stanoveného účtu. Maximální délka splatnosti úvěru je 6 let.

U úvěrů do 50 000 Kč se zajištění nevyžaduje, jinak je přednostně přijímáno zajištění ručením třetí osoby. Úvěr je splácen anuitními splátkami z jakéhokoliv běžného nepodnikatelského účtu (i účtu vedeného u jiné banky). První splátka je stanovena na měsíc následující po datu čerpání na stejný den, v němž proběhlo čerpání.

5.1.4. Úvěr na nákup vozidel

Úvěr na nákup vozidel slouží k financování nákupu dopravních prostředků určených k osobní, nepodnikatelské potřebě (na nákup osobního automobilu). Úvěry se poskytují na koupi automobilů starých maximálně 8 let od data výroby.

Minimální částka úvěru je stanovena na 20 000 Kč. Maximální částka úvěru není stanovena, je však limitována schopností klienta splácet jistinu úvěru a hradit úroky,

cenou objektu úvěru a akceptovatelnou výší nabídnutých zajišťovacích prostředků. Čerpání je vždy jednorázové a provádí se na základě faktury podnikatele ve prospěch jím stanoveného účtu. Maximální lhůta splatnosti je pro částku od 20 000 do 50 000 Kč stanovena na 36 měsíců, u částek úvěru převyšujících 100 000 Kč je maximální splatnost dána 72 měsíčními anuitními splátkami. Úvěr může být splácen z jakéhokoliv nepodnikatelského účtu vedeného u kterékoliv banky.³⁰

Úvěry do 50 000 Kč banka poskytuje i bez zajištění. Pro úvěry přesahující svou výší tuto částku je nutné zajištění, nejlépe formou ručení fyzickou osobou. Je však možné i pro tyto vyšší částky poskytnout úvěr bez zajištění, v takovém případě však vozidlo zůstává v majetku obchodníka do doby splacení úvěru. Navíc se pro takové případy povinně uzavírá havarijní pojištění, kdy je pojistné plnění vinkulováno ve prospěch KB.

5.1.5. Úvěr Gaudeamus

Konto Gaudeamus je běžný účet pro hotovostní i bezhotovostní platební styk, určený studentům vysokých škol ve věku od 18 do 26 let, kteří mají trvalý pobyt na území ČR. K největším výhodám tohoto účtu patří jeho bezplatné zřízení, vedení a zasilání výpisů, bezplatné vydání mezinárodní platební karty, bezplatné zadávání trvalých příkazů, každoroční bonus ve výši 333 Kč a možnost přecherpání účtu až do výše 3000 Kč.

Úvěr Gaudeamus je neúčelový úvěr pro studenty vysokých škol a studentům umožňuje snadné získání potřebných finančních prostředků na financování všech potřeb během studia, neboť je neúčelový. Úvěr je určen studentům alespoň druhého ročníku řádného studia na VŠ v ČR, studentům postgraduálního studia na VŠ v ČR a studentům vysokých škol v zahraničí. Minimální výše úvěru je stanovena částkou 20 000 Kč, maximální výše úvěru je limitována částkou 150 000 Kč, závisí však na délce studia. Pro pravidelné čerpání úvěru připadá v úvahu částka 15 000 Kč ročně, která může být čerpána jednorázově i postupně. Pokud není celá částka vyčerpána v daném roce, lze ji dočerpávat v následujících letech. Minimální délka splatnosti je 6 měsíců, maximální až 10 let. Jako datum ukončení čerpání úvěru je sjednáno datum předpokládaného ukončení studia. Po dobu studia jsou měsíčně hrazeny pouze úroky z vyčerpané částky úvěru. Teprve v měsíci následujícím po ukončení studia je splácena první anuitní splátka jistiny. Výhodou je možnost odložit splácení úvěru, pokud student nezíská bezprostředně po ukončení studia VŠ zaměstnání nebo absolvuje povinnou vojenskou službu.

5.2. Kreditní karta

Kreditní karta Inter Card Eurocard/MasterCard Komerční banky je mezinárodní osobní platební karta s možností čerpání úvěru. Tato kreditní karta se liší od běžné platební karty tím, že s kreditní kartou získává klient stálý úvěr, který čerpá bez dalšího schvalování. V České republice přijímá kreditní karty EC/MC více než 25 tisíc obchodníků a přes 1500 bankomatů, v zahraničí je to přibližně 17 milionů obchodních míst a půl milionu bankomatů.³¹

U poskytnutého úvěru se nevyžaduje žádné zajištění. Úvěr je možno používat zcela podle vlastního uvážení. Klient má k dispozici částku do výše tzv. úvěrového limitu, který je stanoven podle dohody s Komerční bankou na základě doloženého pravidelného měsíčního příjmu a pohybuje se v rozmezí od 20 000 Kč až do 100 000 Kč. Úvěr čerpaný kartou Inter Card kreditní není časově omezen a je možno ho splácet buď jednorázově nebo v měsíčních intervalech ve výši jedné desetiny čerpané částky. Kromě toho je možná i mimořádná splátka ve výši zbytku nesplaceného úvěru nebo jeho části.

O kreditní kartu může požádat občan ČR, který je majitelem běžného účtu u Komerční banky (B-konto nebo Expreskonto KB) vedeného alespoň 6 měsíců, nebo majitel A-konta KB vedeného po dobu minimálně tří měsíců. Tato nabídka je pouze pro klienty, kteří splňují určitá kritéria týkající se délky vedení účtu, výše zůstatku na účtu a velikosti obrátu na účtu. Nabídka je zasílána vybraným klientům osobně formou dopisu. V souladu se současnou obchodní politikou KB platí pro všechny žádosti o vydání kreditní karty podané do 31.12. 2001 cena za první rok platnosti karty pouze 50 Kč. V ceně kreditní karty je zahrnuto i úrazové pojištění pro cesty do zahraničí a platí i pro ostatní členy rodiny.

5.3. Úvěry na nemovitosti

5.3.1. Úvěr na nemovitosti občanům

Úvěr na nemovitosti občanům je produkt zaměřený na financování investic do nemovitostí občanů k nepodnikatelským účelům. Lze jej použít na koupi, výstavbu a rekonstrukci nemovitosti (i rekreační), na splacení či převod členského podílu na družstevní byt, na vypořádání dědických nároků a podobně. Minimální výše úvěru je 100 000,- Kč. Maximální výše poskytnutého úvěru je limitována cenou objektu úvěru, schopností klienta splácet jistinu úvěru včetně úroků, a akceptovatelnou výši

nabídnutých zajišťovacích prostředků. Maximální doba splatnosti je 10 let. Úroková sazba se pohybuje kolem 14%. U všech úvěrů na nemovitost jsou úroky odpočitatelnou položkou, ročně je možno odečíst od základu daně až 300 000 Kč.

V případě koupě domu klient bance předloží předkupní smlouvu nebo smlouvu o smlouvě budoucí. Banka zaplatí jednorázově bezhotovostním převodem na účet prodávajícího v momentu, kdy obdrží výpis od katastrálního úřadu o vkladu vlastnického práva a o vkladu zástavního práva. Pokud do šesti měsíců od uzavření úvěrové smlouvy nedojde ke koupi nemovitosti, platnost smlouvy zaniká. Katastrální úřad má pořádkovou lhůtu 30 dnů pro vklad vlastnického práva a stejně dlouhou lhůtu pro vklad zástavního práva. Proto se v rámci urychlení žádá o vklady obou práv současně. Pokud chce klient získat úvěr na nemovitost co nejrychleji, potřebuje ručitele, který se zaručí do plné výše hodnoty nemovitosti. Když klient kupuje stavební pozemek, musí předložit stavební povolení a do 2 let musí začít stavět.

V případě, že je úvěr poskytnut na rekonstrukci či jiné stavební úpravy vlastní nemovitosti, rekonstrukce nemůže probíhat svépomocí, neboť banka uvolňuje prostředky postupně na základě dodavatelských faktur.

5.3.2. Úvěr na nemovitosti občanům včetně doplňkového úvěru

Úvěr na nemovitosti občanům včetně doplňkového úvěru je svým účelem velice podobný úvěru na nemovitosti občanům. Úvěr na nemovitost lze poskytnout v kombinaci s hypotečním úvěrem. V takovém případě se užívá obchodní název doplňkový úvěr. Úvěr je určen těm klientům, kteří nedisponují pohotovými finančními prostředky, ale jejich úroveň příjmů umožňuje a prokazuje schopnost splácet vyšší závazek než je maximální možná výše hypotečního úvěru, tj. 70 % ceny zastavené nemovitosti. Tím je bonitnímu klientovi umožněno financovat své investice v plné výši.

Minimální výše úvěru je 100 000 Kč. Maximální výše úvěru je limitována rozpočtovými náklady stavby nebo kupní cenou nemovitosti, která je objektem úvěru a schopností klienta splácet jistinu a úroky. Úvěr lze čerpat jednorázově nebo postupně na základě předložené kupní smlouvy či faktury prodávajícího. Maximální doba splatnosti je 10 let. Úvěr na nemovitost vč. doplňkového úvěru musí být zajištěn 100 % zajišťovacími prostředky akceptovatelnými KB, tedy ručením třetí osobou, přijatou bankovní zárukou, zástavním právem k pohledávce, zástavním právem k věci

nemovitě. Úvěr je splácen formou konstantních měsíčních splátek. Splácení úvěru je zahájeno nejdříve v měsíci následujícím po jeho úplném vyčerpání. Do té doby bude splácen pouze úrok ze skutečně čerpaného úvěru.

V případě zajištění zástavním právem k nemovitosti nebo v případě poskytnutí úvěru v kombinaci s hypotečním úvěrem je možné uplatnit odpočet úroků od základu daně podle zákona č. 586/1992 Sb, o daních z příjmu, ve znění pozdějších platných předpisů.³²

5.4. Hypoteční úvěry

5.4.1. Hypoteční úvěr

„Hypoteční úvěr je dlouhodobý účelový úvěr určený fyzickým i právnickým osobám na investice do nemovitostí zajištěný zástavním právem k nemovitosti. Hypoteční úvěr lze použít na koupi nemovitosti do vlastnictví, na výstavbu nemovitosti, na vypořádání spoluvlastnických a dědických nároků k nemovitosti, na koupi spoluvlastnického podílu nemovitosti, na rekonstrukci, modernizaci a opravy nemovitosti nebo na konsolidaci (splacení) dříve poskytnutých úvěrů (půjček) použitých k investicím do nemovitosti.“³³ Minimální doba splatnosti hypotečního úvěru je 5 let, maximální doba splatnosti je stanovena do 30 let, v případě, že je úvěr zajištěn pouze stavebním pozemkem je maximální doba splatnosti stanovena do 10 let. Minimální výše hypotečního úvěru je stanovena ve výši 200 000 Kč. Maximální výše úvěru je limitována 70 % bankou stanovené ceny zastavených nemovitostí, schopností klienta splácet úvěr, výši investice do nemovitosti (např. rozpočtovými náklady stavby, kupní cenou nemovitosti).

Hypoteční úvěr je pro občany výhodnější než úvěr na nemovitosti, protože úrok u hypoték bývá v průměru o 3% nižší. V porovnání s úvěrem na nemovitost má však hypoteční úvěr přísnější podmínky. Nemovitost musí ležet na vlastním pozemku, přístupová cesta nesmí být nikterak omezena a k nemovitosti se nesmí vázat žádná věčná břemena. V případě, že nemovitost leží na pozemku patřící Pozemkovému fondu, je nezbytné předložit notářsky ověřenou nájemní smlouvu na dobu neurčitou.

Úvěr je určen pro fyzické osoby občany, přičemž KB nabízí možnost rozšířit počet žadatelů o hypoteční úvěr až na 4 fyzické osoby, které společně tvoří maximálně 2

domácnosti. Hypoteční úvěr bude poskytnut s podmínkou vedení běžného účtu u KB (A-konto KB, Expreskonto KB či B-konto).

Hypoteční úvěr musí být zajištěn smluvním zástavním právem k nemovitosti (hypotékou), která se nachází se na území ČR a je zapsaná v katastru nemovitostí. K zajištění hypotečního úvěru mohou sloužit pouze nemovitosti nezatížené předcházejícím zástavním právem. Nemovitost musí být na celou dobu trvání hypotečního úvěrového obchodu pojištěna proti živelným i jiným rizikům na částku, která v případě vzniku pojistné události umožní plnou náhradu nákladů na obnovení jejího původního stavu, a pojistné plnění musí být vinkulováno ve prospěch banky. Banka dále může požadovat, aby měl klient uzavřeno životní pojištění.

Ocenění nemovitosti zajistí bankou určený externí odhadce, v případě stavby nebo rekonstrukce se provádí odhad budoucí ceny nemovitosti na základě stavebního projektu. Banka má výhradní právo zjištěnou cenu dále upravovat. Částku úvěru je možno zvýšit zřízením zástavního práva k další nemovitosti, která není objektem úvěru. Úroková sazba je stanovena jako pevná po dobu platnosti úrokových podmínek uvedených ve smlouvě o hypotečním úvěru, po uplynutí tohoto období (1 rok nebo 5 let) se aktualizuje současně s úvěrovými podmínkami. Po dobu čerpání platí klient úroky z vyčerpané částky, splácení úvěru je zahájeno až po jeho úplném vyčerpaní formou pravidelných splátek.

U hypotečních úvěrů je možno využít i podporu státu, která se poskytována formou úrokového příspěvku na bytovou výstavbu (nařízení vlády ČR č. 244/1995 Sb., v platném znění), bezúročné půjčky na bytovou výstavbu do výše 200 000 Kč (nařízení vlády č. 148/1997 Sb., v platném znění) a příspěvku na splácení hypotečního úvěru (nařízení vlády ČR č. 149/1997 Sb., v platném znění). Zákon č. 586/1992 Sb, ve znění pozdějších právních předpisů, umožňuje od základu daně odečíst úroky z hypotečního úvěru zaplacené za zdaňovací období.³⁴

5.4.2. Doplnkový úvěr k hypotečnímu úvěru

Doplnkový úvěr k hypotečnímu úvěru je určen pro občany, kteří nedisponují pohotovými finančními prostředky, ale jejichž úroveň příjmů umožňuje a prokazuje schopnost splácet vyšší závazek, než je maximálně možná výše hypotečního úvěru (70 % ceny zastavené nemovitosti stanovené bankou), a lze jej použít pouze v kombinaci s hypotečním úvěrem. Kombinace obou produktů umožňuje klientovi finančně pokrýt investici do nemovitosti až do výše 100 % její ceny.

Doplňkový úvěr lze čerpat jednorázově v případě koupě nemovitosti či spoluvlastnického podílu, nebo postupně v případě výstavby a rekonstrukce. Doplňkový úvěr je splácen formou pravidelných měsíčních částek. Splatnost doplňkového úvěru nemůže být delší než splatnost hypotečního úvěru.

5.4.3. Předhypoteční úvěr

Úvěr řeší případy, kdy klient v okamžiku podání žádosti nemá k dispozici vhodnou nemovitost k zajištění hypotečního úvěru a následný hypoteční úvěr má být zajišťován budovanou nebo kupovanou nemovitostí. Je poskytován vždy ve vazbě s následným hypotečním úvěrem. Umožňuje realizovat též výstavbu nebo rekonstrukci svépomocí. Je poskytován se splatností do 1 roku, v případě výstavby či rekonstrukce svépomocí do 2 let.

5.4.4. Překlenovací hypoteční úvěr

Tento typ úvěru je poskytován zpravidla v kombinaci s finančním zdrojem, ze kterého je následně splácen, nejčastěji se stavebním spořením u Všeobecné stavební spořitelny KB, s kapitálovým životním pojištěním popřípadě s termínovaným vkladem. Čerpání úvěru závisí na skutečně vynaložených nákladech na investice do nemovitosti. Po celou dobu trvání obchodu dlužník splácí úroky, jistinu splatí jednorázově nebo postupně ze zdrojů, které jsou vinkulovány ve prospěch KB.

Pro lepší přehled o úvěrových obchodech KB předkládám následující tabulky

Tabulka č. 3 : Struktura úvěrů podle skupin klientů

SKUPINA KLIENTŮ	1998	1999
Podniky pod kontrolou soukromého sektoru	69,9 %	68,8 %
Podniky s rozhodujícím veřejným a státním vlastnictvím	12,7 %	11,5 %
Domácnosti (živnosti)	5,6 %	4,9 %
Podniky se zahraniční kontrolou	2,4 %	2,4 %
Banky a pojišťovny	4,0 %	4,8 %
Ostatní	5,7 %	7,6 %

Zdroj : Interní materiály banky ³⁵

Tabulka č. 4 : Struktura úvěrů podle odvětví

ODVĚTVÍ	1998	1999
Zpracovatelský průmysl	40,6 %	38,4 %
Obchod, prodej, údržba, opravy	21,6 %	21,0 %
Peněžnictví a pojišťovnictví	5,7 %	6 %
Zemědělství, myslivost a rybolov	5,2 %	4,8 %
Stavebnictví	4,6 %	3,9 %
Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	3,9 %	4,2 %
Doprava, skladování a spoje	3,7 %	3,7 %
Pohostinství a ubytování	1,3 %	1,4 %
Dobývání nerostných surovin	1,4 %	1,2 %
Lesnictví a těžba dřeva	0,3 %	0,4 %
Ostatní odvětví a činnosti	11,7 %	15 %

Zdroj : Interní materiály banky

Tabulka č. 5 : Struktura vkladů podle skupin klientů

SKUPINY KLIENTŮ	1998	1999
Obyvatelstvo	49,2 %	48,6 %
Podniky pod kontrolou soukromého sektoru	22,9 %	23,2 %
Podniky s rozhodujícím veřejným a státním vlastnictvím	6,6 %	7,4 %
Domácnosti (živnosti)	5,9 %	6,3 %
Podniky pod zahraniční kontrolou	3,2 %	4,2 %
Banky a pojišťovny	2,5 %	1,5 %
ostatní	9,7 %	8,8 %

Zdroj : Interní materiály banky

6. Kritéria při vyhodnocení žádosti o úvěr

Úvěruschopnost klienta je způsobilost uzavírat právoplatné úvěrové obchody a u fyzických osob vzniká plnoletostí. U právnické osoby vzniká úvěruschopnost jejím vznikem a oprávněností stanovených pracovníků k jejímu zastupování a k uzavírání smluv. Úvěruhodností klienta se rozumí jeho schopnost dostát závazkům z úvěrového vztahu, tedy uhradit splátky úvěru včetně úroků dle podmínek sjednaných v úvěrové smlouvě.³⁶

Dříve bylo možné přesně určit, v jaké míře dané kritérium ovlivňuje rozhodnutí o poskytnutí úvěru, neboť existoval vzorec, v němž byly jednotlivým faktorům přidělovány koeficienty podle jejich důležitosti. Dnes již zaměstnanci takového propočty provádět nemusejí, mají na to program, který hodnocení klienta provádí automaticky a je schopen zohlednit i ty faktory, které dříve nebylo možné do propočtů zahrnout. Částečně lze kritéria vyčíst již z dotazníku žadatele o poskytnutí úvěru. Některá kritéria však klientům nejsou známa.

6.1. Skupiny kritérií

Kritéria ovlivňující rozhodnutí o poskytnutí úvěru lze v podstatě rozdělit do následujících skupin :

1. ŽADATEL

- věk;
- nejvyšší ukončené vzdělání;
- povolání, pracovní sektor, obor činnosti;
- stabilita v zaměstnání;
- stabilita v místě bydliště;
- zda je žadatel klientem KB - zda má účet u KB,
- historie splácení úvěrů u KB a ostatních bank.

2. RODINA

- rodinný stav;
- počet členů rodiny;
- počet nezaopatřených dětí;
- bytové poměry;
- zda bylo během manželství vytvářeno společné jmění manželů či nikoliv;
- zda došlo k rozšíření či zúžení společného jmění manželů;
- zda došlo k vypořádání společného jmění manželů po rozvodu.

3. PŘÍJMY

- čistý průměrný měsíční příjem za poslední čtvrtletí;
- čistý průměrný měsíční příjem za uplynulý rok.

4. VÝDAJE

- závazky k finančním ústavům (splátky jiných úvěrů a půjček);
- leasingové splátky;
- srážky na základě výkonu rozhodnutí;
- pojistné;
- výživné.

6.2. Disponibilní příjem žadatele

Za nejpodstatnější kritéria jsou považovány příjmy a výdaje. Ostatní kritéria lze považovat za podpůrné hodnotící ukazatele.

Na základě příjmu žadatele a spolužadatele, počtu a věku dětí a pravidelných měsíčních výdajů lze podle následujícího vzorce počítat disponibilní příjem :

$$\text{příjmy domácnosti} - 1,2 \cdot \text{životní minimum} - \text{celkové výdaje} = \text{ disponibilní příjem}$$

Na základě disponibilního důchodu lze při dané úrokové míře a lhůtě splatnosti úvěru spočítat maximálně možnou výši úvěru. U jednočlenných domácností vychází podle této metody poměrně nízké životní minimum a proto jej banka povyšuje automaticky na 5000 Kč (kvůli výdajům na bydlení).

Jako spolužadatel o úvěr může figurovat jiná osoba v příbuzenském stavu (rodiče, sourozenci). Celkem mohou o hypoteční úvěr zažádat nejvýše 4 fyzické osoby, které tvoří maximálně 2 domácnosti.

Poté, co pracovník úvěrové sekce banky obdrží řádně vyplněný dotazník, ověří si některé informace, které jsou v něm uvedeny. Zvláštní pozornost se věnuje údajům o zaměstnání. Nejprve je potřeba ověřit, zda firma zaměstnavatele existuje a zda odpovídá uvedený obor činnosti. Banka využívá možnosti pořízení výpisu z Obchodního rejstříku nebo Živnostenského rejstříku uvedeného na internetu. Poté se pracovnice banky telefonicky spojí se zaměstnavatelem, dotáže se, zda je žadatel skutečně u dotyčného zaměstnavatele zaměstnán, jak dlouho již ve firmě pracuje, jak je s ním zaměstnavatel spokojen a zda s ním počítá i do budoucna. Banka je opatrnější především u klientů, kteří jsou ve zkušební době nebo jsou v zaměstnání jen krátce, neboť u nich hrozí větší riziko propuštění. Podobně se postupuje i v případě ručitele. U manželů se stává druhý manžel automaticky spoluručitelem. Je možno mít jednoho i více ručitelů, v takovém případě pak ručí každý z nich za určitou část. Platí však zásada, že ručitel musí ručit minimálně na částku 50 000 Kč. Ke spotřebitelským úvěrům přesahujícím částku 50 000 Kč je automaticky sjednáváno kolektivní pojištění žadatele.

7. Zhodnocení konkrétních žádostí o úvěr

Pro lepší představu o dostupnosti úvěrů občanům jsem si vytvořil 5 fiktivních žadatelů o úvěr a pokusil jsem se zkombinovat jejich údaje co možná nejvariabilněji, aby výsledky jejich hodnocení byly velmi pestré. Při zadávání dat klientů jsem využíval znalosti o tom, která kritéria jsou především hodnocena a která naopak hrají jen nevýznamnou roli. Všechny údaje o klientech jsem zadal do programu KB Credit k vyhodnocení. Pokusil jsem se do svého výběru zahrnout jak obvyklé typy žadatelů, tak ne příliš časté případy. Pro větší vypovídací schopnost jsem ve všech případech žádal o poskytnutí spotřebitelského úvěru se střední délkou splatnosti do 4 let.

7.1. Fiktivní žadatelé

Klient A je svobodný a bezdětný mladý muž, absolvent vysoké školy s bakalářským titulem. Pracuje jako zaměstnanec u Komerční pojišťovny. Jeho průměrný čistý měsíční příjem činí 14 000 Kč. Bydlí u svých rodičů, ve svém současném zaměstnání pracuje od ukončení školy, tedy 2 roky. Neplatí žádné pravidelné měsíční výdaje či splátky a je bez jakýchkoliv finančních závazků.

Klienta A žádá o jednorázové poskytnutí částky 100 000 Kč, která by nebyla nikterak účelově vázána. Jelikož se jedná o částku přesahující 70 000 Kč, je potřebné zajištění úvěru. Ručitelem je pan Josef Novák, svobodný řemeslník zaměstnaný již 4 roky ve firmě, která působí v oblasti zpracovatelského průmyslu. Pan Novák bydlí v nájemním bytě a nemá žádné splátky ani závazky.

Žadatel byl vyhodnocen jako úvěrovatelný až do částky 290 698 Kč s úrokovou sazbou 13,5%, úroková marže banky činí v daném případě 4,762%. Také ručitel vyšel v hodnocení jako dobrý, maximální zaručitelná částka u něj dosahuje výše 236 192 Kč.

Klient B je třicetiletý ženatý muž, který má na české poměry nebývale početnou rodinu, má totiž 4 děti. Pan Bedřich je zaměstnán ve firmě ABC plast, kde pracuje již 4 roky jako technik, jeho průměrný měsíční čistý příjem měsíčně dosahuje 11 000 Kč. Jeho manželka pracuje již 3 roky ve stejné firmě jako sekretářka, v současné době je však na mateřské dovolené. Jana a Bedřich jsou již 8 let manželé a 10 let spolu žijí ve vlastním rodinném domě. Oba mají středoškolské vzdělání, pan Bedřich s maturitou, paní Jana bez maturity. Mezi jejich pravidelné měsíční výdaje patří splátka

překlenovacího úvěru od KB na rekonstrukci domu ve výši 1600 Kč a také platba pojistného ve výši 750 Kč. Předchozí poskytnutý úvěr od Komerční banky je řádně splácen a k jeho úplnému splacení chybí 1 rok. Pozitivní historie u KB tedy také sehrává svou roli.

Rodina B žádá o úvěr ve výši 70 000 Kč, který by mohla jednorázově neúčelově čerpat. Tato částka nemusí být zajištěná ručením třetí osoby. Jelikož však rodina nemá ručitele, je úroková sazba o 2% vyšší než s ručitelem. Výše úvěrového limitu činí pouze 101 305 Kč, na požadovanou částku to však stačí.

Klient C je sedmačtyřicetiletý náměstek Bižuterie Jablonec nad Nisou, je ženatý a má 3 děti. Jeho manželka pracuje ve společnosti ABC plast jako administrativní pracovnice. Oba jsou vysokoškoláci a mají dosti vysoké příjmy – Ctírad 18 000 Kč a Petra 15 000 Kč. Pobyt v trvalém bydlišti i zaměstnání obou manželů jsou stabilní, bydlí ve vlastním bytě. Mezi pravidelné měsíční výdaje spadá pouze platba pojistného ve výši 560 Kč.

Pan Ctírad žádá o jednorázový hotovostní neúčelový úvěr ve výši 200 000 Kč. Úvěrový limit pro rodinu C je 642 783 Kč. Úroková sazba činí 12,5%, z toho 3,762% úroková marže. Úvěr musí být zajištěn ručením třetí osoby, ručitelem je pan Petr Fabián, náměstek ředitele Komerční pojišťovny, který je svobodný, má velmi vysoký čistý měsíční příjem a žádné závazky. Z těchto uvedených důvodů je vhodným ručitelem pro celou výši poskytnutého úvěru.

Klient D je čtyřadvacetiletý svobodný mladý muž, který žije v malém nájemním bytě. Jeho průměrný měsíční příjem dosahuje pouze 8 200 Kč. David má středoškolské vzdělání bez maturity a pracuje druhým rokem jako údržbář v podniku Seba Tanvald. Žadatel nemá žádné pravidelné měsíční výdaje ani jiné závazky.

Klient D žádá o poskytnutí hotovostního neúčelového úvěru ve výši 150 000 Kč. V předselekci však vyšlo, že maximální výše úvěru je při požadované době splatnosti 81 431 Kč. Klient může tedy požádat o úvěr ve výši 80 000 Kč, na který bude potřebovat ručitele.

Klient E je devěťadvacetiletá vdaná žena, která žije se svou rodinou v nájemním bytě. Eva má vysokoškolské vzdělání a pracuje jako úřednice na školském úřadě, průměr jejich čistých měsíčních příjmů za uplynulé čtvrtletí činí 10 200 Kč. Její manžel Jiří je

zaměstnán jako administrativní pracovník v Peguformu, jeho průměrný příjem dosahuje 9 500 Kč. Manželé mají jedno dítě. Mezi jejich pravidelné výdaje patří platby stavebního spoření ve výši 1500 Kč.

Manželé žádali o poskytnutí hotovostního neúčelového úvěru ve výši 80 000 Kč. Vzhledem k jejich relativně nízkým příjmům a vysokým měsíčním výdajům je disponibilní příjem natolik malý, že nedovoluje poskytnutí úvěru.

7.2. Poskytnutí a splácení úvěru

Za zprostředkování úvěru se platí při podání žádosti zprostředkovatelský poplatek ve výši 800 Kč + 0,3% z částky úvěru.

Na účet, na něž byl připsán poskytnutý úvěr, je převáděna po dohodě se zaměstnavatelem výplata nebo její část, která by měla být alespoň ve výši anuitní splátky. Z běžného účtu si Komerční banka strhává každý dvacátý den v měsíci pravidelnou splátku formou trvalého příkazu. Není-li však dostatečná hotovost na účtu k datu splatnosti, nemůže být příkaz proveden. Mnohdy se jedná o korunové částky, které chybí. Klient má například přesně spočítanou výši zůstatku tak, aby stačila na úhradu splátky a zapomene zakalkulovat poplatek za vedení účtu.

Podle standardního postupu by Komerční banka měla do pěti dnů poslat první upomínku, za níž si vyúčtuje 400 Kč a v případě nezaplacení do 10 dnů druhou upomínku, která klienta stojí dalších 400 Kč. Navíc klient okamžitě začne figurovat na seznamu neplatičů, což by mu mohlo značně zkomplikovat situaci při dalším jednání s bankou (např. o poskytnutí úvěru, zřízení kreditní karty s možností záporného zůstatku apod.)

Jelikož se však mnohdy jedná o položky řádově v desítkách korun, které na účtu chybějí a jde převážně o seriózní klienty, kteří se do této situace dostali nedopatřením, pracovníce banky upozorňují klienty telefonicky na uvedené skutečnosti. V případě trvalého nesplácení může banka zablokovat konto klienta a hojit se z plateb, které na něj přicházejí (např. měsíční mzda). Jiný možný postup proti trvalým neplatičům je vymáhání soudní cestou. Pro svou zdlouhavost a finanční náročnost se však v praxi příliš neuplatňuje. Posledním možným opatřením, ke kterému banka v případě neplatičů sahá, je mimosoudní vymáhání. Firma, se kterou má banka smlouvu, tuto pohledávku za provizi vymáhá. I to je však spíše jev zřídka.

Žádosti o úvěr fiktivních klientů včetně jejich vyhodnocení jsou součástí v příloh této práce.

8. Závěr

Cílem této práce bylo popsat všechny možnosti financování potřeb občanů. Pro opakovaný, krátkodobý nedostatek finančních prostředků lze využít kreditní karty nebo možnosti povoleného debetu na běžném účtu. V případě dlouhodobého nedostateku finančních prostředků je potřeba požádat banku o poskytnutí občanského úvěru. Jedná se o hotovostní neúčelové spotřebitelské úvěry, bezhotovostní účelové spotřebitelské úvěry, úvěry na nemovitosti a hypoteční úvěry.

Pokusil jsem se charakterizovat tyto úvěry a vymezit podmínky jejich poskytnutí. Zabýval jsem se také všemi skutečnostmi, které jsou považovány za relevantní kritéria pro vyhodnocení žádosti o úvěr. Vzhledem k využívání nejmodernějších softwarových programů pro zpracování úvěrových žádostí nelze číselně kvantifikovat vliv jednotlivých kritérií na výsledek skóringu. Proto jsem rozdělil kritéria na podstatná a podpůrná.

Na závěr jsem se pokusil formou pěti fiktivních žádostí o úvěr doložit reálnost poskytnutí úvěru v případě několika mnou vybraných žadatelů. Jedná se o statisticky malý soubor, celkově lze však říci, že klient žádající o spotřebitelský úvěr by měl mít měsíční příjem alespoň na úrovni průměrné měsíční mzdy v ČR. V případě středních a nižších příjmů roste význam podpůrných kritérií.

Citace a odkazy

- 1 Bankovníctví v České republice, str.12
- 2 Bankovníctví v České republice, str.16
- 3 Bankovníctví v České republice, str.18
- 4 Bankovníctví v České republice, str.29
- 5 Zákon o bankách č. 21/1992 Sb.
- 6 Bankovníctví v České republice, str.84
- 7 Banky a bankovní produkty, str.235
- 8 Banky a bankovní produkty, str.241
- 9 Bankovníctví v České republice, str.109
- 10 Management bank a bankovních obchodů, str.122
- 11 Stručný slovník ekonomických pojmů, str.43
- 12 Management bank a bankovních obchodů, str.205
- 13 www.kb.cz
- 14 Výroční zpráva Komerční banky za rok 1999
- 15 Hospodářské noviny, 3.4. 2000, str.3
- 16 www.kb.cz
- 17 EURO 8/2000, str.16
- 18 Výroční zpráva Komerční banky za rok 1999, str.22
- 19 www.kb.cz
- 20 EURO 11/2001, str.18
- 21 EURO 10/2001, str.27
- 22 Výroční zpráva Komerční banky za rok 1999, str.71
- 23 www.kb.cz
- 24 EURO 8/2000, str.16
- 25 EURO 11/2001, str.18
- 26 EURO 11/2001, str.20
- 27 EURO 11/2001, str.19
- 28 EURO 11/2001, str.21
- 29 Katalog produktů Komerční banky
- 30 Katalog produktů Komerční banky
- 31 www.kb.cz
- 32 Katalog produktů Komerční banky
- 33 informační leták „Hypoteční úvěry Komerční banky“ vydaný v dubnu 2000
- 34 Katalog produktů Komerční banky
- 35 data uvedená v tabulkách 3,4 a 5 jsem čerpal z Výroční zprávy za rok 1999
- 36 Bankovníctví v České republice, str.128

Seznam použité literatury

Knihy :

- Polidar, V. : Management bank a bankovních obchodů, Ekopress, Praha 1995
Bartošek, Felsbergová, Jaroš : Bankovnínictví v České republice, Bankovní institut, Praha 1998
Jirásek, Klimeš, Stehlik, Henzlová : Základy bankovnínictví, Bankovní institut, Praha 1998
Sekera, B. : Banky a bankovní produkty, Miroslav Háša Profess 1997
Rotport, Peštová : Stručný slovník ekonomických pojmů, Fortuna, Praha 1994

Ostatní publikace :

- Výroční zpráva Komerční banky za rok 1999
Katalog produktů Komerční banky

Internetové stránky :

- Internetové stránky Komerční banky www.kb.cz
www.koba.cz

Periodika :

- EURO 8 / 21.2. 2000, Zbytečně vyvolaná hysterie, Martina Martinovičová,
Roman Pospíšil
EURO 8/ 21.2. 2000, Česká ulička, Pavel Páral
EURO 17 / 25.4. 2000, Realista s otázníky, Roman Pospíšil
EURO 32 / 7.8. 2000, Chtějí část klientů IPB, Martina Martinovičová
EURO 10 / 5.3. 2001, Miliardové věno na rozloučenou, Jiří Pšenička
EURO 11 / 12.3. 2001, Přidat prosím ! , István Léko
EURO 11 / 12.3. 2001, Všichni zájemci o Komerční banku mají šanci, Aleš
Mydlář, Kateřina Koubová

Seznam příloh :

1. Klient A :

- Žádost o poskytnutí úvěru	1
- Čestné prohlášení	3
- Vyhodnocení žádosti	4
- Dotazník ručitele a čestné prohlášení	5
- Skóring ručitele	7

2. Klient B

- Žádost o poskytnutí úvěru	8
- Čestné prohlášení	11
- Vyhodnocení žádosti	12

3. Klient C

- Žádost o poskytnutí úvěru	13
- Čestné prohlášení	16
- Vyhodnocení žádosti	17
- Dotazník ručitele a čestné prohlášení	18

4. Klient D

- Předselekce žadatele	20
------------------------	----

5. Klient E

- Předselekce žadatele	22
- Předselekce spolužadatele	24
- Vyhodnocení žádosti	26

Žádost o poskytnutí ¹⁾

☒ úvěru ☐ příslibu úvěru

- ☒ spotřebitelského
☐ překlenovacího hypotečního
☐ předhypotečního
☐ hypotečního
☐ doplňkového k hypotečnímu úvěru
☐ hypotečního v kombinaci

Žádám/e o poskytnutí úvěru:

Výše v Kč: slovy:

Způsob čerpání: ☒ jednorázově ☐ postupně

Doba splatnosti v měsících:

Předpoklad čerpání: od: do: Úvěr bude dočerpán max. dne: ²⁾

1. Žadatel/ka

Titul, jméno, příjmení:
 Rodné číslo:

Stav: svobodný/á ☒ rozvedený/á ☐ vdovec, vdova ☐ ženatý, vdaná ☐ počet let současného manželství:

Adresa trvalého pobytu:

Ulice, číslo popisné/orientační:
 Obec:
 Pošta:
 PSČ:
 Telefon do trvalého bydliště:
 Mobilní telefon:
 Délka pobytu (v letech):

Bytové poměry: vlastník bytu/domu ☐ nájemník ☐ ostatní ☒

Kontaktní adresa:

Ulice, číslo popisné/orientační:
 Obec:
 Pošta:
 PSČ:
 Telefon na kontaktní adresu:

Vzdělání: ZŠ ☐ SŠ ☐ SŠ s maturitou ☐ VŠ - bakalářské stud. ☒ VŠ - magisterské stud. ☐
 VŠ - doktorandské studium nebo více ukončených vysokoškolských studií nižšího stupně ☐

¹⁾ Je vyznačena předmětná varianta.

²⁾ Týká se pouze spotřebitelských úvěrů.

Zaměstnavatel (název): ³⁾

Odvětví:

Povolání:

Komerční pojišťovna

peněžnictví a pojišťovnictví

úředníci, administrativní pracovníci

Doba zaměstnání/podnikání bez přerušení v posledním zaměstnání (podnikání) nebo oboru:

5 a více let ☐ 4 - 5 let ☐ 3 - 4 roky ☐ 2 - 3 roky ☐ 1 - 2 roky ☒ do 1 roku ☐

2. Další údaje o žadateli a spolužadateli (manžel/ka žadatele):

Počet nezaopatřených dětí celkem: ⁴⁾

z toho: do 6 let věku

od 6 do 10 let věku

0
0
0

od 10 do 15 let věku

od 15 do 26 let věku

0
0

Vypořádání majetku po rozvodu
žadatele:

ano ☐ ne ☐ netýká se ☒

Zúžení SJM: ano ☐ ne ☐ netýká se ☒

Životní pojištění ☐ Úrazové pojištění ☐

Jiné pojištění ☐

Stavební spoření ☐

Penzijní připojištění ☐

Měsíční výdaje v Kč:

splátky úvěrů, půjček, leasingu a jiných závazků:

výživné:

0,-
0,-

pojistné:

0,-
0,-

ost. výdaje (oblečení, kultura atd):

3. Závazky žadatele/a všech spolužadatelů - zůstatek v Kč:

k peněžním ústavům:

0,-
0,-
0,-

vůči státu:

závazky celkem:

vůči občanům:

ostatní závazky:

ručiteelská prohlášení
(celková částka):

0,-
0,-
0,-

4. Navrhované zajištění úvěru

(je-li úvěr zajištěn nemovitostí, žadatel se zavazuje zabezpečit přístup do této nemovitosti za účelem jejího ocenění):

Bez zajištění

Čestné prohlášení uvedené v příloze tvoří nedílnou součást této žádosti.

Místo podpisu:

Jablonec nad Nisou

Dne:

27.04.2001

Podpis/y žadatele a spolužadatele/ů:

³⁾ Uveďte v případě příjmů ze závislé činnosti.

⁴⁾ Uveďte pouze děti mladší 26 let, které nejsou samostatně výdělečně činné.

Čestné prohlášení

Příloha žádosti reg. č. : 1

Já, níže podepsaný/á: **Bc. Adam A**
místopřisežně prohlašuji, že ke dni žádosti o úvěr: rodné číslo: **761015/3210**

~~Jsem~~ nejsem *) osobou se zvláštním vztahem ke Komerční bance, a. s. dle § 19 zákona o bankách
~~Jsem~~ nejsem *) osobou blízkou (dle § 116 občanského zákoníku) "osobě se zvláštním vztahem ke KB"
panu/paní , který(á) je zaměstnancem této pobočky.

Jsem - nejsem *) ekonomicky propojen s obchodní společností:

neboť: ~~mám~~/nemám *) na jejím základním jmění podíl vyšší než 20 % název společnosti, IČ
~~zastávám~~/nezastávám *) v jejím vedení (orgánu) funkci

- mám/nemám *) kontrolu nad společností z titulu získání hlasovacích práv.

Jsem/jsme si vědom(a)/vědomi, že ceny za poskytování služeb se účtují podle "Sazebníku Komerční banky, a. s.", platného v době poskytnutí služby včetně ceny za zpracování a vyhodnocení žádosti o úvěr, která zahrnuje komplexní posouzení a vyhodnocení žádosti o úvěr spojené s ohodnocením míry obchodního a finančního rizika.
Prohlašuji/prohlašujeme, že údaje uvedené v žádosti, ve veškerých předložených dokladech a v čestném prohlášení, které jako příloha této žádosti je její nedílnou součástí, jsou pravdivé a úplné.

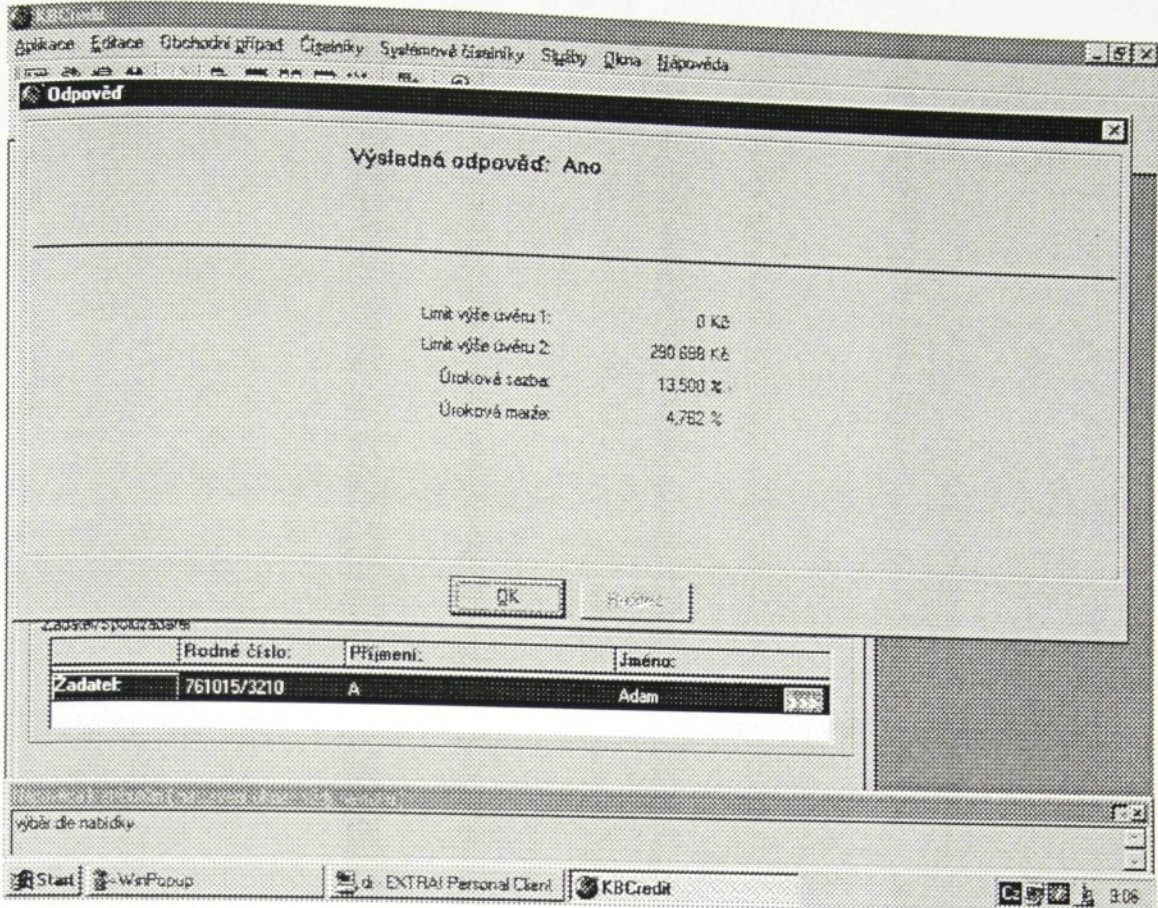
Místo podpisu: **Jablonec nad Nisou**

Dne: *27. 4. 2007*

Podpis žadatele/Podpisy žadatele a spolužadatele/Podpisy žadatele a spolužadatelů*):

Adam A.

*) Nehodící se škrtněte.

Dotazník ručitele a čestné prohlášení

Ručitel/ka

Jméno a příjmení (vč. titulu): Josef Novák		Rodné číslo: 485623/015	
Stav: svobodný/á ☒	rozvedený/á ☐	vdovec, vdova ☐	ženatý, vdaná ☐
Adresa trvalého pobytu: Lesní 2, Liberec		počet let současného manželství: 0	
Pošta: Liberec 2	Délka pobytu (v letech): 0	PSČ: 460 02	
☐ vlastník bytu/domu	☒ nájemník	☐ ostatní	
Telefon do trvalého bydliště 048/111213			
Vzdělání: ZŠ ☐ SŠ ☐ SŠ s maturitou ☒ VŠ - bakalářské stud. ☐ VŠ - magisterské stud. ☐			
VŠ - doktorandské studium nebo více ukončených vysokoškolských studií nižšího stupně ☐			
Zaměstnavatel (název): ABC s.r.o.			
Odvětví: zpracovatelský průmysl		Povolání: řemeslníci, kvalifikovaní dělníci	
Doba zaměstnání/podnikání bez přerušení v posledním zaměstnání (podnikání) nebo oboru:			
5 a více let ☐	4 - 5 let ☒	3 - 4 roky ☐	2 - 3 roky ☐ 1 - 2 roky ☐ do 1 roku ☐

Další údaje o ručiteli/lích

Počet nezaopatřených dětí celkem ¹⁾ : 0	Počet ostatních členů domácnosti: 1
z toho: do 6 let věku 0	od 6 do 10 let věku: 0
od 10 do 15 let věku: 0	
od 15 do 26 let věku: 0	
Vypořádání majetku po rozvodu: ano ☐ ne ☐	netýká se ☒
Životní pojištění	Úrazové pojištění ☐
Jiné pojištění ☐	Stavební spoření ☐
Penzijní připojištění ☐	
Měsíční výdaje v Kč:	
- splátky úvěrů, půjček, leasingu a jiných závazků:	0,-
- ostatní výdaje (oblečení, kultura atd.):	0,-
- výživné:	0,-
- pojistné:	0,-

Závazky ručitele/ručitelů - zůstatek v Kč:

- k peněžním ústavům:	0,-	- vůči státu:	0,-
- vůči občanům:	0,-	- ostatní závazky:	0,-
- závazky celkem:	0,-	Ručitelská prohlášení (celková částka):	0,-

Čestné prohlášení

Já, níže podepsaný: Josef Novák	rodné číslo: 485623/015
--	--------------------------------

místopřisežně prohlašuji, že ke dni žádosti o úvěr:

~~Jsem~~ nejsem *) osobou se zvláštním vztahem ke Komerční bance, a. s. dle § 19 zákona o bankách
~~Jsem~~ nejsem *) osobou blízkou (dle § 116 občanského zákoníku) "osobě se zvláštním vztahem ke KB" panu/paní
 který(á) je zaměstnancem této pobočky.

~~Jsem~~ - nejsem *) ekonomicky propojen s obchodní společností:

.....
 název společnosti, IČ

neboť: ~~mám~~/nemám*) na jejím základním jmění podíl vyšší než 20 %

~~zastávám~~/nezastávám *) v jejím vedení (orgánu) funkci

■ ~~mám~~/nemám*) kontrolu nad společností z titulu získání hlasovacích práv.

*) Uveďte pouze děti mladší 26 let, které nejsou samostatně výdělečně činné.
 *) Nehodící se škrtněte.

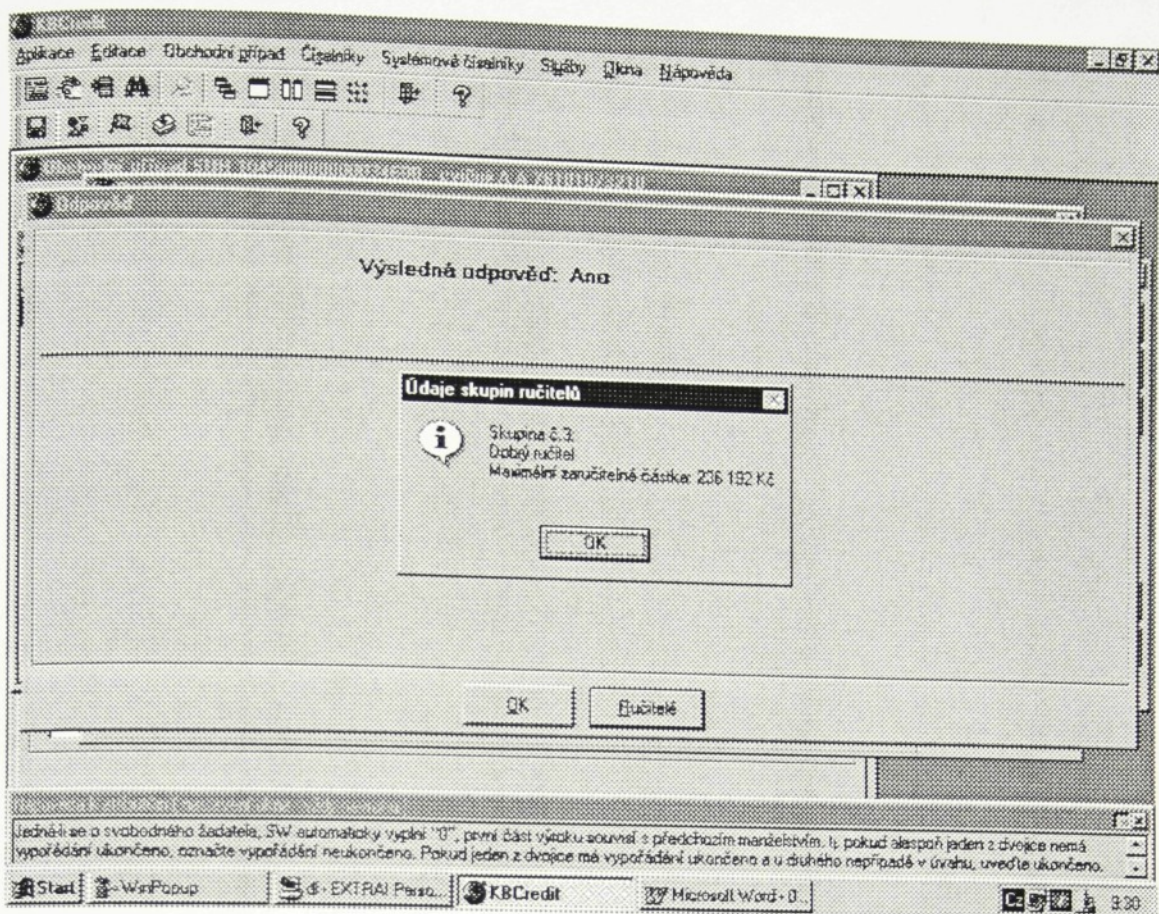
Prohlašuji/prohlašujeme, že údaje uvedené v dotazníku, potvrzení o příjmech (daňovém přiznání), a v čestném prohlášení jsou pravdivé a úplné.

Místo podpisu: *Jablonec nad Nisou*

Dne: *27.4.2001*

Podpis ručitele/ručitelů*) - v případech, kdy dotazník nebude podepisován před pracovníkem banky, musí být podpisy úředně ověřeny:

Jan Novák

Žádost o poskytnutí ¹⁾☒ úvěru ☐ příslibu úvěru

- ☒ spotřebitelského
☐ překlenovacího hypotečního
☐ předhypotečního
☐ hypotečního
☐ doplňkového k hypotečnímu úvěru
☐ hypotečního v kombinaci

Žádám/e o poskytnutí úvěru:

Výše v Kč: 70 000,- slovy: Sedmdesáttisíckorunčeských

Způsob čerpání: jednorázově ☒ postupně ☐

Doba splatnosti v měsících: 48

Předpoklad čerpání: od: 30.04.2001 do: 30.04.2001 Úvěr bude dočerpán max. dne: ²⁾ 30.04.20011. Žadatel/kaTitul, jméno, příjmení: Bedřich B
Rodné číslo: 700722/2552Stav: svobodný/á ☐ rozvedený/á ☐ vdovec, vdova ☐ ženatý, vdaná ☒ počet let současného manželství: 8Adresa trvalého pobytu:Ulice, číslo popisné/orientační: Modrá 6
Obec: Liberec
Pošta: Liberec 6
PSČ: 460 06
Telefon do trvalého bydliště: 048/510101
Mobilní telefon: 0607/121315
Délka pobytu (v letech): 15Bytové poměry: vlastník bytu/domu ☒ nájemník ☐ ostatní ☐Kontaktní adresa:Ulice, číslo popisné/orientační: Modrá 6
Obec: Liberec
Pošta: Liberec 6
PSČ: 460 06
Telefon na kontaktní adresu: 048/510101Vzdělání: ZŠ ☐ SŠ ☐ SŠ s maturitou ☒ VŠ - bakalářské stud. ☐ VŠ - magisterské stud. ☐
VŠ - doktorandské studium nebo více ukončených vysokoškolských studií nižšího stupně ☐

¹⁾ Je vyznačena předmětná varianta.

²⁾ Týká se pouze spotřebitelských úvěrů.

Zaměstnavatel (název): ³⁾

Odvětví:

Povolání:

ABC plast

výstavba a stavebnictví

obsluha strojů a zařízení

Doba zaměstnání/podnikání bez přerušení v posledním zaměstnání (podnikání) nebo oboru:

5 a více let ☐ 4 - 5 let ☒ 3 - 4 roky ☐ 2 - 3 roky ☐ 1 - 2 roky ☐ do 1 roku ☐

Spolužadatel/ka (manžel/ka žadatele)

Titul, jméno, příjmení

Jana B

Rodné číslo:

725212/0150

Stav: svobodný/á ☐ rozvedený/á ☐ vdovec, vdova ☐ ženatý, vdaná ☒ počet let současného manželství: 8

Adresa trvalého pobytu:

Ulice, číslo popisné/orientační:

Modrá 6

Obec:

Liberec

Pošta:

Liberec 6

PSČ:

460 06

Telefon do trvalého bydliště:

048/510101

Mobilní telefon:

0602/128956

Délka pobytu (v letech):

10

Bytové poměry: vlastník bytu/domu ☒ nájemník ☐ ostatní ☐

Vzdělání: ZŠ ☐ SŠ ☒ SŠ s maturitou ☐ VŠ - bakalářské stud. ☐ VŠ - magisterské stud. ☐
VŠ - doktorandské studium nebo více ukončených vysokoškolských studií nižšího stupně ☐

Zaměstnavatel (název): ⁴⁾

ABC plast

Odvětví:

výstavba a stavebnictví

Povolání:

úředníci, administrativní pracovníci

Doba zaměstnání/podnikání bez přerušení v posledním zaměstnání (podnikání) nebo oboru:

5 a více let ☐ 4 - 5 let ☐ 3 - 4 roky ☐ 2 - 3 roky ☒ 1 - 2 roky ☐ do 1 roku ☐

2. Další údaje o žadateli a spolužadateli (manžel/ka žadatele):

Počet nezaopatřených dětí celkem: ⁵⁾

z toho: do 6 let věku

4

od 10 do 15 let věku

0

od 6 do 10 let věku

2

od 15 do 26 let věku

0

Vypořádání majetku po rozvodu žadatele:

ano ☐ ne ☐ netýká se ☒ **Zúžení SJM:** ano ☐ ne ☒ netýká se ☐

Vypořádání majetku po rozvodu manžel/ka :

ano ☐ ne ☐ netýká se ☒ **Zúžení SJM:** ano ☐ ne ☒ netýká se ☐

Životní pojištění ☐ **Úrazové pojištění** ☐ **Jiné pojištění** ☐ **Stavební spoření** ☐ **Penzijní připojištění** ☐

Měsíční výdaje v Kč:

splátky úvěrů, půjček, leasingu a jiných závazků:

1 600,-

pojistné:

750,-

výživné:

0,-

ost. výdaje (oblečení, kultura atd):

0,-

³⁾ Uveďte v případě příjmů ze závislé činnosti.

⁴⁾ Uveďte v případě příjmů ze závislé činnosti.

⁵⁾ Uveďte pouze děti mladší 26 let, které nejsou samostatně výdělečně činné.

Žádost o poskytnutí úvěru/příslibu úvěru a čestné prohlášení strana 2 ze 3

3. Závazky žadatele/a všech spolužadatelů - zůstatek v Kč:

k peněžním ústavům:

0,-

vůči státu:

0,-

závazky celkem:

0,-

vůči občanům:

0,-

ostatní závazky:

0,-

ručitelská prohlášení
(celková částka):

0,-

4. Navrhované zajištění úvěru

(Je-li úvěr zajištěn nemovitostí, žadatel se zavazuje zabezpečit přístup do této nemovitosti za účelem jejího ocenění):

Bez zajištění

Čestné prohlášení uvedené v příloze tvoří nedílnou součást této žádosti.

Místo podpisu: Jablonec nad Nisou

Dne: 27.04.2001

Podpis/y žadatele a spolužadatele/ů:

Bedřich B.

Jana B.

Čestné prohlášení

Příloha žádosti reg. č. : 2

Já, níže podepsaný/á: **Bedřich B** rodné číslo: **700722/2552**
 místopřísežně prohlašuji, že ke dni žádosti o úvěr:

~~Jsem~~ - nejsem *) osobou se zvláštním vztahem ke Komerční bance, a. s. dle § 19 zákona o bankách
~~Jsem~~ - nejsem *) osobou blízkou (dle § 116 občanského zákoníku) "osobě se zvláštním vztahem ke KB"
 panu/paní, který(á) je zaměstnancem této pobočky.

~~Jsem~~ - nejsem *) ekonomicky propojen s obchodní společností:

neboť: - ~~mám~~/nemám *) na jejím základním jmění podíl vyšší než 20 %
 - ~~zastávám~~/nezastávám *) v jejím vedení (orgánu) funkci

název společnosti, IČ

- ~~mám~~/nemám *) kontrolu nad společností z titulu získání hlasovacích práv.

Já, níže podepsaný/á: **Jana B** rodné číslo: **725212/0150**
 místopřísežně prohlašuji, že ke dni žádosti o úvěr:

~~Jsem~~ - nejsem *) osobou se zvláštním vztahem ke Komerční bance, a. s. dle § 19 zákona o bankách
~~Jsem~~ - nejsem *) osobou blízkou (dle § 116 občanského zákoníku) "osobě se zvláštním vztahem ke KB"
 panu/paní, který(á) je zaměstnancem této pobočky.

~~Jsem~~ - nejsem *) ekonomicky propojen s obchodní společností:

neboť: - ~~mám~~/nemám *) na jejím základním jmění podíl vyšší než 20 %
 - ~~zastávám~~/nezastávám *) v jejím vedení (orgánu) funkci

název společnosti, IČ

- ~~mám~~/nemám *) kontrolu nad společností z titulu získání hlasovacích práv.

Jsem/jsme si vědom(a)/vědomi, že ceny za poskytování služeb se účtují podle "Sazebníku Komerční banky, a. s.", platného v době poskytnutí služby včetně ceny za zpracování a vyhodnocení žádosti o úvěr, která zahrnuje komplexní posouzení a vyhodnocení žádosti o úvěr spojené s ohodnocením míry obchodního a finančního rizika.
 Prohlašuji/prohlašujeme, že údaje uvedené v žádosti, ve veškerých předložených dokladech a v čestném prohlášení, které jako příloha této žádosti je její nedílnou součástí, jsou pravdivé a úplné.

Místo podpisu: **Jablonec nad Nisou**Dne: **27. 4. 2001**

Podpis žadatele/Podpisy žadatele a spolužadatele/Podpisy žadatele a spolužadatelů*):

*) Nehodící se škrtněte.

Žádost o poskytnutí ¹⁾☒ úvěru ☐ příslibu úvěru

- ☒ spotřebitelského
☐ překlenovacího hypotečního
☐ předhypotečního
☐ hypotečního
☐ doplňkového k hypotečnímu úvěru
☐ hypotečního v kombinaci

Žádám/e o poskytnutí úvěru:

Výše v Kč:	200 000,-	slovy:	Dvěstětisíckorunčeských
Způsob čerpání:	jednorázově ☒	postupně	☐
Doba splatnosti v měsících:	48		
Předpoklad čerpání:	od: 30.04.2001	do: 30.04.2001	Úvěr bude dočerpán max. dne: ²⁾ 30.04.2001

1. Žadatel/ka

Titul, jméno, příjmení	Ing. Ctirad C
Rodné číslo:	530621/120
Stav: svobodný/á ☐ rozvedený/á ☐ vdovec, vdova ☐ ženatý, vdaná ☒	počet let současného manželství: 10

Adresa trvalého pobytu:

Ulice, číslo popisné/orientační:	Seifertova 20
Obec:	Jablonec nad Nisou
Pošta:	Jablonec nad Nisou 1
PSČ:	466 01
Telefon do trvalého bydliště:	0428/513 12 12
Mobilní telefon:	-
Délka pobytu (v letech):	12

Bytové poměry: vlastník bytu/domu ☒ nájemník ☐ ostatní ☐Kontaktní adresa:

Ulice, číslo popisné/orientační:	Seifertova 20
Obec:	Jablonec nad Nisou
Pošta:	Jablonec nad Nisou 1
PSČ:	466 01
Telefon na kontaktní adresu:	0428/513 12 12

Vzdělání: ZŠ ☐ SŠ ☐ SŠ s maturitou ☐ VŠ - bakalářské stud. ☐ VŠ - magisterské stud. ☒
VŠ - doktorandské studium nebo více ukončených vysokoškolských studií nižšího stupně ☐

¹⁾ Je vyznačena předmětná varianta.
²⁾ Týká se pouze spotřebitelských úvěrů.

Zaměstnavatel (název): ³⁾

Odvětví:

Povolání:

Bižuterie Jablonec nad Nisou

zpracovatelský průmysl

zákonodárci, vedoucí a řidiči pracovníci

Doba zaměstnání/podnikání bez přerušení v posledním zaměstnání (podnikání) nebo oboru:

5 a více let ☒ 4 - 5 let ☐ 3 - 4 roky ☐ 2 - 3 roky ☐ 1 - 2 roky ☐ do 1 roku ☐

Spolužadatel/ka (manžel/ka žadatele)

Titul, jméno, příjmení

Mgr. Petra C.

Rodné číslo:

725212/0150

Stav: svobodný/á ☐ rozvedený/á ☐ vdovec, vdova ☐ ženatý, vdaná ☒ počet let současného manželství: **10**

Adresa trvalého pobytu:

Ulice, číslo popisné/orientační:

Seifertova 20

Obec:

Jablonec nad Nisou

Pošta:

Jablonec nad Nisou 1

PSČ:

466 01

Telefon do trvalého bydliště:

0428/513 12 12

Mobilní telefon:

0602/128956

Délka pobytu (v letech):

10

Bytové poměry: vlastník bytu/domu ☒ nájemník ☐ ostatní ☐

Vzdělání: ZŠ ☐ SŠ ☒ SŠ s maturitou ☐ VŠ - bakalářské stud. ☐ VŠ - magisterské stud. ☐
VŠ - doktorandské studium nebo více ukončených vysokoškolských studií nižšího stupně ☐

Zaměstnavatel (název): ⁴⁾

Odvětví:

Povolání:

ABC plast

výstavba a stavebnictví

úředníci, administrativní pracovníci

Doba zaměstnání/podnikání bez přerušení v posledním zaměstnání (podnikání) nebo oboru:

5 a více let ☐ 4 - 5 let ☒ 3 - 4 roky ☐ 2 - 3 roky ☐ 1 - 2 roky ☐ do 1 roku ☐

2. Další údaje o žadateli a spolužadateli (manžel/ka žadatele):

Počet nezaopatřených dětí celkem: ⁵⁾

3

z toho: do 6 let věku

2

od 10 do 15 let věku

1

od 6 do 10 let věku

0

od 15 do 26 let věku

0

Vypořádání majetku po rozvodu

žadatele:

ano ☐ ne ☐ netýká se ☒ **Zúžení SJM:** ano ☐ ne ☒ netýká se ☐

Vypořádání majetku po rozvodu

manžel/ka :

ano ☐ ne ☐ netýká se ☒ **Zúžení SJM:** ano ☐ ne ☒ netýká se ☐

Životní pojištění ☐ **Úrazové pojištění** ☒ **Jiné pojištění** ☐ **Stavební spoření** ☐ **Penzijní připojištění** ☐

Měsíční výdaje v Kč:

splátky úvěrů, půjček, leasingu a jiných závazků:

0,-

pojistné: **560,-**

výživné:

0,-

ost. výdaje (oblečení, kultura atd):

0,-

³⁾ Uvedte v případě příjmů ze závislé činnosti.

⁴⁾ Uvedte v případě příjmů ze závislé činnosti.

⁵⁾ Uvedte pouze děti mladší 26 let, které nejsou samostatně výdělečně činné.

3. Závazky žadatele/a všech spolužadatelů - zůstatek v Kč:

k peněžním ústavům:

0,-

vůči státu:

0,-

závazky celkem:

0,-

vůči občanům:

0,-

ostatní závazky:

0,-

ručitelská prohlášení
(celková částka):

0,-

4. Navrhované zajištění úvěru

(je-li úvěr zajištěn nemovitostí, žadatel se zavazuje zabezpečit přístup do této nemovitosti za účelem jejího ocenění):

Bez zajištění

Čestné prohlášení uvedené v příloze tvoří nedílnou součást této žádosti.

Místo podpisu:

Jablonec nad Nisou

Dne: 27.04.2001

Podpis/y žadatele a spolužadatele/ů:

Storad C

Petra C

Čestné prohlášení

Já, níže podepsaný/á: Ing. Ctirad C rodné číslo: 630621/1120
místopřesežně prohlášuji, že ke dni žádosti o úvěr:

~~Jsem~~ nejsem *) osobou se zvláštním vztahem ke Komerční bance, a. s. dle § 19 zákona o bankách
~~Jsem~~ nejsem *) osobou blízkou (dle § 116 občanského zákoníku) "osobě se zvláštním vztahem ke KB"
panu/paní _____, který(á) je zaměstnancem této pobočky.

~~Jsem~~ nejsem *) ekonomicky propojen s obchodní společností:

neboť: ~~mám~~ nemám *) na jejím základním jmění podíl vyšší než 20 % název společnosti, IČ _____
~~zastávám~~ nezastávám *) v jejím vedení (orgánu) funkci _____
~~mám~~ nemám *) kontrolu nad společností z titulu získání hlasovacích práv.

Já, níže podepsaný/á: Mgr. Petra C rodné číslo: 725212/0150
místopřesežně prohlášuji, že ke dni žádosti o úvěr:

~~Jsem~~ nejsem *) osobou se zvláštním vztahem ke Komerční bance, a. s. dle § 19 zákona o bankách
~~Jsem~~ nejsem *) osobou blízkou (dle § 116 občanského zákoníku) "osobě se zvláštním vztahem ke KB"
panu/paní _____, který(á) je zaměstnancem této pobočky.

~~Jsem~~ nejsem *) ekonomicky propojen s obchodní společností:

neboť: ~~mám~~ nemám *) na jejím základním jmění podíl vyšší než 20 % název společnosti, IČ _____
~~zastávám~~ nezastávám *) v jejím vedení (orgánu) funkci _____
~~mám~~ nemám *) kontrolu nad společností z titulu získání hlasovacích práv.

Jsem/Jsme si vědom(a)/vědomi, že ceny za poskytování služeb se účtují podle "Sazebníku Komerční banky, a. s.", platného v době poskytnutí služby včetně ceny za zpracování a vyhodnocení žádosti o úvěr, která zahrnuje komplexní posouzení a vyhodnocení žádosti o úvěr spojené s ohodnocením míry obchodního a finančního rizika.
Prohlašuji/prohlašujeme, že údaje uvedené v žádosti, ve veškerých předložených dokladech a v čestném prohlášení, které jako příloha této žádosti je její nedílnou součástí, jsou pravdivé a úplné.

Místo podpisu: Jablonec nad Nisou

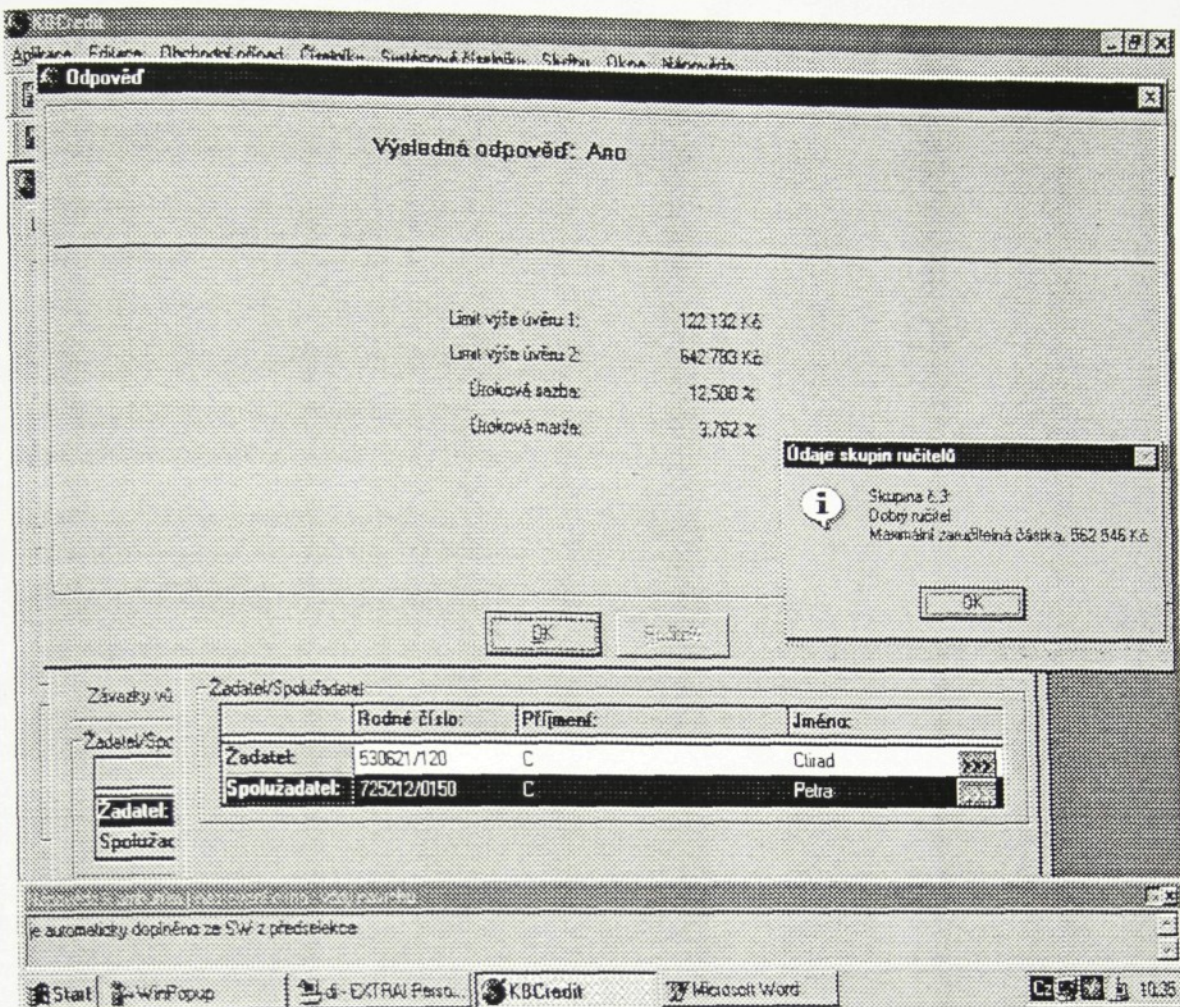
Dne: 27. 4. 2011

Podpis žadatele/Podpisy žadatele a spolužadatele/Podpisy žadatele a spolužadatelů*):

Ctirad C

Petra C

*) Nehodící se škrtněte.

Dotazník ručitele a čestné prohlášení

Ručitel/ka

Jméno a příjmení (vč. titulu):	Petr Fabián		
Stav:	☒ svobodný/á	☐ rozvedený/á	☐ vdovec, vdova
	☐ ženatý, vdaná	Rodné číslo: 711025/3525	
		počet let současného manželství: 0	
Adresa trvalého pobytu:	Malá 12, Liberec		
Pošta:	Liberec 2	Délka pobytu (v letech):	10
		PSČ:	460 02
☐ vlastník bytu/domu		☐ nájemník	☒ ostatní
Telefon do trvalého bydliště	048271111		
Vzdělání:	ZŠ ☐ SŠ ☐ SŠ s maturitou ☐ VŠ - bakalářské stud. ☒ VŠ - magisterské stud. ☐		
VŠ - doktorandské studium nebo více ukončených vysokoškolských studií nižšího stupně ☐			
Zaměstnavatel (název):	Komerční pojišťovna		
Odvětví:	peněžnictví a pojišťovnictví		
	Povolání: náměstek ředitele		
Doba zaměstnání/podnikání bez přerušení v posledním zaměstnání (podnikání) nebo oboru:	5 a více let ☐ 4 - 5 let ☐ 3 - 4 roky ☒ 2 - 3 roky ☐ 1 - 2 roky ☐ do 1 roku ☐		

Další údaje o ručiteli/lích

Počet nezaopatřených dětí celkem ¹):	0	Počet ostatních členů domácnosti:	1
z toho: do 6 let věku:	0	od 6 do 10 let věku:	0
		od 10 do 15 let věku:	0
		od 15 do 26 let věku:	0
Vypořádání majetku po rozvodu:	ano ☐ ne ☐ netýká se ☒	Zúžení SJM:	ano ☐ ne ☐ netýká se ☒
Životní pojištění	Úrazové pojištění ☐	Jiné pojištění	Stavební spoření ☐
pojištění ☐			Penzijní připojištění ☐
Měsíční výdaje v Kč:	- splátky úvěrů, půjček, leasingu a jiných závazků: 0,-		
	- ostatní výdaje (oblečení, kultura atd.): 0,-		
		-výživné:	0,-
		-pojistné:	0,-

Závazky ručitele/ručitelů - zůstatek v Kč:

- k peněžním ústavům:	0,-	- vůči státu:	0,-
- vůči občanům:	0,-	- ostatní závazky:	0,-
- závazky celkem:	0,-	Ručitelská prohlášení (celková částka):	0,-

Čestné prohlášení

Já, níže podepsaný:	Bc. Petr Fabián	rodné číslo:	761015/3210
---------------------	-----------------	--------------	-------------

místopřesežně prohlašuji, že ke dni žádosti o úvěr:

~~Jsem~~ - nejsem *) osobou se zvláštním vztahem ke Komerční bance, a. s. dle § 19 zákona o bankách
~~Jsem~~ - nejsem *) osobou blízkou (dle § 116 občanského zákoníku) *osobě se zvláštním vztahem ke KB* panu/paní
který(á) je zaměstnancem této pobočky.

~~Jsem~~ - nejsem *) ekonomicky propojen s obchodní společností:

název společnosti, IČ

neboť: - ~~mám~~/nemám*) na jejím základním jmění podíl vyšší než 20 %
- ~~zastávám~~/nezastávám*) v jejím vedení (orgánu) funkci

- ~~mám~~/nemám*) kontrolu nad společností z titulu získání hlasovacích práv.

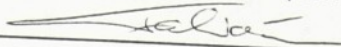
*) Uveďte pouze děti mladší 26 let, které nejsou samostatně výdělečně činné.

*) Nehodící se škrtněte.

Prohlašuji/prohlašujeme, že údaje uvedené v dotazníku, potvrzení o příjmech (daňovém přiznání), a v čestném prohlášení jsou pravdivé a úplné.

Místo podpisu: *Sablonec nad Vltavou* Dne: *27.4.2001*

Podpis ručitele/ručitelů*) - v případech, kdy dotazník nebude podepisován před pracovníkem banky, musí být podpisy úředně ověřeny:

Aplicace Editace Obchodní případ Číselníky Systémové číselníky Služby Okna nápověda

Předselekcce - Nový obchodní případ

Úvěr: Zadávatel + spolužadatel **Spolužadatel**

Údaje o úvěru

Typ úvěru: 1020100 osobní úvěr - hot. neúčelová čerpání SU [max. 48 měs. / max. 999 999 999 Kč]

Klientem požadovaná výše úvěru: 150 000 Kč Počet splátek: 0

Žádaná doba splatnosti: 48 měsíců Předpokládané datum ukončení čerpání: 30.04.2001

Úrok: 12.500 % Počet měsíců pro dočerpání úvěru: 0

Způsob splácení úvěru: Anulaci

Sestavy Uložit zpracováno Propočítat Zavrhnuto

Start WinPopup KBCredit Microsoft Word 12:31

Aplicace Editace Obchodní případ Číselníky Systémové číselníky Služby Okna nápověda

Údaje žadatele - Mgr. Eva E

Osobní údaje | Údaje o vzdělání a příjmech | Ostatní údaje

Osobní údaje žadatele

Jméno: Eva
Příjmení: E
Titul: Mgr.
Rodné číslo: 725212/0150
Věk (v letech): 29
Pohlaví: žena
Současný rodinný stav: ženatý/vdáná
Doba manželství (v letech): 0
Pořadové číslo úvěru: 1
Státní příslušnost: ČR
Druh průkazu totožnosti: občanský průkaz
Číslo průkazu totožnosti: JP159898
Identifikátor klienta v DI:

Adresa trvalého pobytu

Ulice: Seiertova
Číslo popisné/číslo orientační: 20
Obec (město): Jablonec nad Nisou
Pošta: Jablonec nad Nisou I
PSČ: 466 01
Telefon: 0428/513 12 12
Soukromý mobilní telefon: 0602/1 28956
Délka pobytu v trvalém bydlišti: 0
Bytové poměry: vlastník domu/bytu
Kraj trvalého bydliště žadatele dle starého územněsprávního členění: 6
Kraj trvalého bydliště žadatele dle nového územněsprávního členění: 7

OK Zavřít

Pokud žadatel nemá v adrese ulici, uveďte do tohoto pole název obce

Start WinPopup KBCredit Microsoft Word 12:51

Apkace Edace Obchodní případ Číselníky Systémové číselníky Služby Úkna Nápověda

Údaje žadatele - Mgr. Eva E

Osobní údaje Údaje o vzdělání a příjmech Ostatní údaje

Údaje o vzdělání a povolání

Nejvyšší ukončené vzdělání: SS s maturitou

Povolání: vědeckí a odborní duševní pracovníci, jiné neuvedení

Agregovaný OKEČ: ostatní činnosti

Pracovní sektor: zaměstnanci společnosti se státní majetkovou účastí

Název zaměstnavatele nebo názvu firmy: Školský úřad

IČO zaměstnavatele: 125958 Telefon do zaměstnání: 048/125989

Délka pracovní činnosti: bez přerušení v posledním zaměstnání (podnikání) nebo oboru nad 3 roky a do 4 let

Údaje o příjmech

Čistý roční příjem z daňového přiznání: 0 Kč

Převažující příjmy z daňového přiznání:

Průměrný čistý měsíční příjem ze poslední 3 měsíce z potvrzení o mzdě: 10 200 Kč

Průměrný čistý měsíční příjem ze poslední zdaňovací období z potvrzení o mzdě: 10 200 Kč

Ostatní prokazatelné průměrné čisté měsíční příjmy: 0 Kč

OK Zavřít

Pokud žadatel nemá v adrese úloži, uveďte do tohoto pole název obce

Start WinPopop KB Credit Microsoft Word 12:52

Aplicace Edice Obchodní případ Číselníky Systémové číselníky Služby Okna nápověda

Údaje spolužadatele - Jiří E

Osobní údaje | Údaje o vzdělání a příjmech | Ostatní údaje

Osobní údaje spolužadatele

Jméno: Jiří

Příjmení: E

Třídě: [vzdělání]

Rodné číslo: 500619/1499

Věk (v letech): 40

Pohlaví: muž

Současný rodinný stav: ženatý/vdaná

Fiktivní spolužadatel: [ne]

Doba manželství (v letech): 0

Poradové číslo úvěru: 0

Státní příslušnost: CR

Druh průkazu totožnosti: občanský průkaz

Číslo průkazu totožnosti: E OP

Identifikátor klienta v DI: [ID]

Adresa trvalého pobytu

Ulice: Dlouhá

Číslo popisné/číslo orientační: 5

Obec (město): Liberec

Pošta: Liberec 6

PSČ: 460 06

Telefon: 048/253123

Soukromý mobilní telefon: 0602/312312

Délka pobytu v trvalém bydlišti: 5

Bytové poměry: nájemník

Kraj trvalého bydliště žadatele dle starého územněsprávního členění: 16

Kraj trvalého bydliště žadatele dle nového územněsprávního členění: 17

Kopírovat adresu žadatele

OK Zavřít

Pokud žadatel nemá v adrese ulici, uveďte do tohoto pole název obce

Start WinPopul KBCredit Microsoft Word - dokument3 12:54

Applkace Editace Obchodní případ Účetníky Systémové účetníky Služby Okna nápověda

Údaje spolužadatele - Jiří E

Osobní údaje Údaje o vzdělání a příjmech Ostatní údaje

Údaje o vzdělání a povolání

Nejvyšší ukončené vzdělání: SS s maturitou

Povolání: Úředníci, administrativní pracovníci

Agregovaný OKEČ: ostatní činnosti

Pracovní sektor: zaměstnanci společností se zahraniční majetkovou účastí

Název zaměstnavatele nebo název firmy: Pegulorm

IČO zaměstnavatele: 00128562 Telefon do zaměstnání: 048/2452255

Délka pracovní činnosti: bez přerušení v posledním zaměstnání (podnikání) nebo oboru nad 1 rok a do 2 let

Údaje o příjmech

Čistý roční příjem z daňového přiznání: 0 Kč

Převažující příjmy z daňového přiznání:

Průměrný čistý měsíční příjem ze poslední 3 měsíce z potvrzení o mzdě: 9 500 Kč

Průměrný čistý měsíční příjem ze poslední zdaňovací období z potvrzení o mzdě: 9 500 Kč

Ostatní prokazatelné průměrné čisté měsíční příjmy: 0 Kč

OK Zavřít

výběr dle nabídky. Pokud se v souběhu činností (tj. podnikání včetně pronájmu a závislé činnosti) vyskytují závislá činnost, volte vždy pracovní sektor závislá činnosti

Start WinPopup KBCredit Microsoft Word - dokument3 12:58

